

İLHAM VEREN KADINLAR

Onlar, sanatta, sporda, bilim dünyasında ve hayatın her alanında kadın olmanın zorluğunu yaşayan, her türlü ayrımcılığa, tabulara, ön yargılara maruz kalan, ancak boyun eğmeyen zorlukların üstesinden gelerek başarıdan başarıya koşan **ilham perilerimiz**

İÇİNDEKİLER

Dünyaya yeniden gelsem yine gazeteci olurum

SAYFA 4-5-6-7

İş hayatında kadınlara ilham kaynağı oluyor

SAYFA 8-9

Hayallerinin peşinden koş, çünkü gerçek olacak

SAYFA 10-11

İzmir'i sanatla buluşturan başkan

SAYFA 12-13-14-15

Türkiye'nin harika Kadını Gülsin Onay

SAYFA 16-17

En alt kademeden geldi, Türkiye'nin "İlk"i oldu

SAYFA 18-19

Biz her şeyi sopayı yiyerek öğrendik

20-21

Kültürel mirasımızın "fark yaratan" ismi

SAYFA 22

Yasemin Ecem Anagöz: Hayallerini 12'den vurdu

SAYFA 23

Onun romanlarındaki tüm kadınlar güçlü

SAYFA 24-25

İpek böceği iken birden kelebek oldum

SAYFA 26-27

Kazanılan hakları korumak için mücadele ediyoruz

28-29

Amacı daha çok kadın hayatına dokunmak

SAYFA 30-31

Değişim o bir adımı atmakla başlar

SAYFA 32-33

Kırmadığı rekor, şampiyon olmadığı mesafe kalmadı

SAYFA 24-25

Onlar hepimizin “İLHAM PERİLERİ”

İNSANLIK tarihi boyunca mücadele ettiler.

Ayrımcılığa, şiddete, zorbalığa, tabulara karşı direndiler. Türlü bahanelerle yakıldılar, recm edildiler, taşlandılar, katledildiler, dövüldüler.

Buna rağmen boyun eğmediler.

Kadınlardan bahsediyorum, hani şu dünya nüfusunun yarısını oluşturanlardan.

Tüm bu olumsuz koşullara rağmen bilimden sanata, edebiyattan matematiğe, iş hayatından spora kadar her alanda güçlü, zeki ve ilham veren kadınlara da şahitlik etti insanlık tarihi.

Evet belki o yıllarda sayıları bir elin parmaklarını geçmeyecek kadar azdı. Ancak kendilerinden sonra gelecekler için adeta birer ışık oldular.

Kendilerini örnek alan genç kızlar için her biri birer ilham perisi oldu.

Tabi ne yazık ki o mücadele hala bitmedi. Kadınlar, toplumsal eşitliğe inananlarla birlikte bugün hala “Kadın hakları” için yoğun çaba sarf ediyor.

Cinsiyet eşitliği, erkek şiddeti, eğitim hakkı, iş yerinde ayrımcılık, gelir adaletsizliği, kültürel baskı ve daha

NIHAL AŞKIN

nihalaskin@gmail.com

sayamadığım bir çok konu için...

Bu mücadele ortamında, artık hemen her alanda çok güçlü kadınlar görüyoruz. Genç kızlara ilham olan bu kadınları görmek hepimizi çok da mutlu ediyor.

Onların bazıları belki benzer zorlu yollardan geçmediler... Ya da eşitlik için büyük bedeller ödemediler.

İyi ki de ödemediler...

Ama çok özel bir şey yaptılar. Bir kadının isterse neler başarabileceğini, “ilk”leri nasıl gerçekleştirebileceğini gösterdiler.

Olumsuz koşullara

direnen genç kızlara umut oldular.

Toplum olarak bu umut ışıklarına, ilham perilerine kocaman bir teşekkür borcumuz var.

Birbirinden farklı alanlarda gurur kaynağımız olan isimlerden bir seçki oluşturduk. Onların hikayelerini, elde ettikleri başarıları, kazandıkları zaferleri, çakıl taşlarıyla dolu yolları nasıl aştıklarını, engellerle nasıl başa çıktıklarını sizlere aktarmak istedik.

Sanatta, sporda, edebiyatta, iş dünyasında, medyada ve daha birçok alanda onlar bizim gurur kaynağımız.

İyi ki varsınız ilham perileri...

İzmir Gazeteciler Cemiyeti Derneği
İktisadi İşletmesi Adına İmtiyaz Sahibi

Dilek GAPPI

Yayın Koordinatörü

Macit SEFİLOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Özde KOCA

9 EYLÜL
GAZETESİ'NİN ÜCRETSİZ EKİDİR

Ek Koordinatörü

Nihal AŞKIN

Görsel Yönetmen

Selim SANVERİ

9 Eylül Gazetesi'nin ekidir, parayla satılmaz. B.T. 14/08/2024

ADRES

Umur Bey Mah. Liman Cad. No:16/6

Havagazı Fabrikası Yerleşkesi

KONAK-İZMİR

Telefon: 0 232 404 89 89

Fax: 0 232 464 89 79

BASKI YERİ

TÜKEL MATBAACILIK

Tükelmat Ticaret gazetesi Tükeller Matbaacılık

San. Tic. A.Ş. Tuna mah. 5615/1 sok.

No: 41/B01 Kat:1 Çamdibi Bomova İzmir

cağdas@tukelmat.com.tr

Tel: 05060612069 Sertifika no: 49266

Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım A.Ş. İZMİR

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir

PROJE EKİBİ

Yudum CURA - Reyhan ŞENAY

**Basın Özgürlüğü
için Örgütlü
Gazeteciler ve
Güçlü Dayanışma
Projesi**

"Bu yayın Avrupa Birliği'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla TGS ve İGC sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir."

● gazete9eylul@gmail.com ● www.dokuzeylul.com

Dünyaya yeniden gelsem YİNE GAZETECİ OLURDUM

Medya sektörü deyince akla ilk gelen isimlerden biri de kuşkusuz bu işe ömrünü adanmış, doğru haber peşinde yılmadan çalışmış ve elinde fotoğraf makinesi ile savaştan savaşa koşmuş Basın Konseyi Başkanı Pınar Türenç. Bir dönem her gün bomba var mı diye arabasının altını kontrol eden, ama tehditlere boyun eğmeyen Türenç, tüm zorluklarına rağmen “Bir daha dünyaya gelsem yine gazetecilik derim” diyor. Türenç ile medya sektörünün bugününü, yarınını ve Türkiye’de kadının yerini konuştuk

Pınar TÜRENÇ

■ **Meslek olarak gazeteciliği seçmenizdeki etken neydi? Gazeteciliğe adım atmanızda kim ya da kimler ilham verdi?**

PINAR TÜRENÇ: Bana ilham veren babamdı. Babam Demokrat İzmir gazetesinin yönetim kurulundaydı ve aynı zamanda Ağır Ceza üyesi bir avukattı. CHP Manisa il başkanlığı yaptı. Daha sonra İzmir’de Demokrat İzmir gazetesinin yönetimine girdi. Ailem zaten genel olarak siyasetin içinde. Amcam ve kuzenim milletvekilidir. Ben medyaya gönül verdim. Bunda babamın etkisi çok oldu tabi. İlk okuldan itibaren babam beni masanın üstüne çıkartır şiir okutur ya da gazetenin İlhan Selçuk sayfasını “Hadi bakalım sen oku ben dinleyeyim” derdi. Gazetelerle böylece ilk okuldan beri bir haşır neşirliğim oldu. Sonrasında okul gazetesi çıkardım. Duvar

gazetesi ile başladık, sonra kendi kendimize sayfalara bastık. Okul gazetesinden sonra kent haberlerine, mahalle haberlerine yöneldim. Meslek olarak gazeteciliğe karar verdim ve Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi’ne girdim.

HABER PEŞİNDE KOŞTUM

■ **Üniversite yıllarınız nasıl geçti?**

PINAR TÜRENÇ: Fakültede okurken İlhan Selçuk’un yanına gider onun çalışmasını izlerdim. Okulda en sevdiğim hocalardan biri habercilik dersine giren İsmail Sivri idi. Benim için babamdan sonra en kıymetli insandı belki. Ve onunla beraber yol alırken de Milliyet gazetesinde başladım mesleğe. İzmir Milliyet’in tek muhabiriydim. Polise, adliyeye, sosyal olaylara aile olaylarına, ne kadar olay varsa sıcak bütün olaylara ben giderdim. Trafik kazasından siyasi lider izlemesine kadar bütün

yükü taşırdım bu omuzlarda. Tabi çok gençtim o dönem. İzmir’de Milliyet gazetesinde İsmail Sivri Ege’deki basın tarihinin çok önemli mihenk taşıdır. O denim Milliyet’in Ege Bölgesi temsilcisi İsmail Sivri’ydi. İsmail Sivri’nin yanında bu mesleğe başladım, kadroya girdim ve ondan çok şey öğrendim.

■ **Gazeteciliği seçtiğiniz için hiç pişman olduğunuz bir dönem oldu mu?**

PINAR TÜRENÇ: Başka meslek hiç düşünmedim. Severek yaptığım için hiç pişman olmadım. 45 yılda da hiç pişmanlık duymadım. Bir daha hayata gelsem yine gazetecilik derim. O kadar çok sonuç aldım ki yaptığım işlerde. Çocuk da okuttum, katil de buldum. Ama ikinci meslek olarak ne olabilirdi dersiniz, Hukuk diyebilirim. Haksızlığa tepkilerim çok büyük oluyordu.

■ İlk Deniz muhabirisiniz, bu branşı nasıl seçtiniz?

PINAR TÜRENÇ: Evet ilk Deniz muhabiriyim ben. İstanbul'da deniz muhabirliği diye bir muhabirlik vardı. Abdi İpekçi istemişti Deniz muhabiri olmamı. Denizi iyi öğrenebilmek için kıyı kaptanı ehliyeti aldım. Çünkü o jargonu bilmiyordum. Gemilerde kullanılan deyimler o jargona sahip olmam lazımdı. Gittim İstanbul Limanı'na sınava girdim ve gemi kaptanı ehliyeti aldım. Bütün deniz alemine çok yakındım. Gemilerin tepesinden inmezdim. "İntipendenta Deniz Kazası" benim sahamda olmuştu ve ben takip etmişim. Ayrıca, bu alan bana çok önemli haberi de getirdi. İsmail Özdağlar o dönem Denizcilikten sorumlu Devlet Bakanı idi. UM denizcilik, dünyanın en büyük tankesine sahipti. UM Denizcilik, bakanın UM denizcilikten aldığı rüşvetin belgesini çıkarmıştık. İsmail Özdağlar da Milliyet'te çıkan bu haber sonucu Yüce Divan'a sevk edildi.

BOSNA SAVAŞINA GİTTİM

■ Sizin bir de savaş muhabirliği döneminiz var. Genç yaşta savaşa gitmekten hiç çekinmediniz mi?

PINAR TÜRENÇ: Eşim Tufan Türenç Milliyet'in yazı işleri müdürüydü. Onunla evlenince İstanbul'a taşındım ve yine Milliyet'te devam ediyordum mesleğime. 22-23 yaşlarımda, çok gençtim. Sovyet -Afgan savaşı patladı. Bildiğiniz gibi Türkiye için Afganistan Atatürk'den bu yana çok önemlidir. Afganistan'ın bu içine düştüğü noktada Türkiye çok destek olurdu. Ben tabii etkilendim bu Türkiye Afganistan yakınlığından. Ve orada mücahitlerin verdiği mücadeleden çok etkilendim ve gazeteye "Afganistan'a gidebilirim" dedim. Bir delilikti bu. O yaşta, mesleğin başlarındayım. Ama İzmir'de iyi piştiğimi, gazetecilik heyecanı ve öğretisinin beni baya donanımlı kıldığını düşünerek o heyecan ve o cesaretle bu işe talip oldum. Daha yola çıkmadan aksilikler başladı. Uçağımız turbülansa girdi ve uçak geri döndü, düşmekten son anda kurtulduk. Afganistan'a hazırlanan ikinci uçakla yola çıktım. Gazetecilik başka bir heyecan. Yeni evli ve o kadar genç olduğum halde hayatımı hiçe sayıp Afganistan'ın dağlarındaki o savaşı izlemeyi yeğ tuttum. İyi ki de gitmişim. Orada Afgan mücahitlerinin yanında Sovyet- Afgan savaşını izledim. Tek başımaydım. Yanımda bir foto muhabiri bile yoktu. Elimde bir makine ile gittim.

Çok klasik bir cümledir "Ölümü de göze alacaksınız". Evet alacaksınız. Bu meslekte böyle. Bazı insanların kovanına çomak sokarsınız. Onun arkasından da ne olur size ölüm tehditleri gelir, yüzünüze kezzap atmaya kalkarlar, takip ederler. Arabanıza çarparlar, yıldırırlar, çamur atarlar. Bunların hepsini yaşadım

O zamanlar 80'li yılların başı tabii. Televizyondaki reklamlar çok canlı ve çok kavrayıcı değildi. TRT vardı tabii. Ve benim televizyonda haber reklamı yaptım. "Pinar Türenç Afganistan'da" diye. Bunlar beni bir o kadar cesaretlendirdi, güçlendirdi.

Oradaki o deneyimim bana çok şeyler kattı. İlk savaş muhabirliğimdir o benim. Daha sonra da birçok savaşlarda buldum. Güneydoğu'daki bütün sıcak olayların içine girdim. Bosna savaşına gittim. Gazetede manşetten haberlerinizin çıkması bütün yorgunluğunuzu alıp götürüyor. Paha biçilmez bir değer.

■ Tarihe tanıklık etmek bizim mesleğimizde gerçekten çok önemli. Yaşadığınız anekdotlardan neyin tarihe not olarak düşülmesini istersiniz?

PINAR TÜRENÇ: Gazetecilik gerçekten tarihe tanıklık etmektir. Gazetecilik halka gerçeğin ulaştırılması sanatıdır. Bu aslında kamusal bir görevdir. Eğer bu görevi üstünüze aldıysanız, mutlaka ve mutlaka gerçeği arayacaksınız, gerçeğe ulaşabilmek için sonsuz sorularla o kapıları açacaksınız. Ve üzerinize hiçbir leke gelmeden, hiçbir baskı altında olmadan bağımsız, tarafsız bu mesleği

yapmak çok değerli. 45 yılı aşkın bir meslek hayatım var. Hep izlediğim yol bu oldu. Hep gerçeği aradım ve sorguladım. Gazeteci sorgular. Gazeteci sorgulamazsa sonuca ulaşamaz. Ve bize bunu öğrettiler. İsmail Sivri de bunu

öğretti, diğer hocalarım da bunu öğretti. Meslek hayatımda kendime örnek aldığım iyi gazeteciler, Abdi İpekçi ve ondan sonra öğretisini alan bütün gazetecilerden şunu öğrendim ki, hiç kimseye boyun eğmeyeceksiniz. Çünkü bizim gücümüz halk. Halktan aldığımız güçle bu işi yaparız. Siz sokağa çıktığınızda "Şunu da sorsaydım keşke, ya ben şunu merak ediyordum" diyorsa bir kişi işte biz o bir kişinin bile gözü, kulağı ve dili oluyoruz bu meslekte. Gereğinde işte yeni evliken eşimi, evimi bırakmışım savaşa gitmişim. Eğer meslek bunu gerektiriyorsa gideceksiniz. Uçakta bir defa değil kaç defa turbülanslara girdik, büyük kazalar atlattık. Süleyman Demirel Cumhurbaşkanı iken Güney Amerika gezisinde de uçak geri dönmüştü. Hatta yeni uçak hazırlandı. İkinci uçak da turbülansa girdi. Orada belki ölüyorduk. Afganistan'dan sonra bir ölüm tehlikesi daha

Siyasi habercilik yıllarımda televizyondaydım o dönem, arabamın altındaki bomba tehditlerini eşim göğüsledi. Her sabah önce o gider arabamın altında bomba var mı yok mu diye kontrol ederdi. "Sen sonra in aşağı" derdi bana. Böyle tehlikeli bir meslek ama çok da güzel bir meslektir

atlattık yani. Bunu göze alıyorsunuz. Hani hep derler ya. Bu çok klasik bir cümledir. "Ölümü de göze alacaksınız". Evet alacaksınız. Bu meslekte böyle. Bazı insanların kovanına çomak sokarsınız. Onun arkasından da ne olur size ölüm tehditleri gelir, yüzünüze kezzap atmaya kalkarlar, takip ederler. Arabanıza çarparlar, yıldırırlar, çamur atarlar. Bunların hepsini yaşadım. Siyasi haberciliğim süresinde televizyondaydım o dönem, arabamın altındaki bomba tehditlerini eşim göğüsledi. Her sabah önce o gider arabamın altında bomba var mı yok mu diye kontrol ederdi. "Sen sonra in aşağı" derdi bana. Böyle tehlikeli bir meslek ama çok da güzel bir meslektir.

Evinizden çıkarsınız bir kahvaltı edersiniz gittiğiniz yer Cumhurbaşkanlığı makamıdır veya uçağa binersiniz Cumhurbaşkanlarıyla gidersiniz Beyaz Saray'a. Beyaz Saray'da ağırlandık defalarca. Liderlerle, Cumhurbaşkanlarıyla çok önemli olaylara tanıklık ettik. Ya da bir kimsesizin evinde gecekondulu mahallesinde o evde yere bağdaş kurup soğan ekmek yersiniz. Onun da mutluluğu başkadır. Çünkü ona bir derman olacaksınız o çalışmanızla. Belki o soğan ekmek doyurmaz ama aldığınız mutluluk sizi doyurur. Bu asla unutulmayacak ve sonuna kadar yaşanılması gereken bir meslek. Benim için çok kutsal.

TÜRKİYE'DE KADIN OLMAK ZOR

■ Türkiye'de kadın istihdamı ne yazık ki erkeklerin üçte biri oranında. Şimdi doğum izninin 1 yıla çıkarılması düşünülüyor. Sizce bu istihdamı nasıl etkiler?

PINAR TÜRENÇ: Kadının kadın olma özelliği eğer doğumu gerektiriyorsa ve doğum yapmak istiyorsa tabii ki yapacak. O doğumu nedeniyle kadın cezalandırılmaz. Eğer 1 yıllık bir hak tanınıyorsa o hak yaşanacak ve ondan sonra kaldığı yerden "Nerede kalmıştım"

diyerek devam edecek. Aslında 1 yıl bile yeterli değil annelik için, çünkü hayat boyu süren bir olay. İşte onun kararını kadın verecek. İş mi ağır basıyor, karı koca devam eden bir serüven mi olacak ya da çocukla ara verip tekrar işine dönecek mi? İşte bunlar çok önemli ve yaşamsal kararlar. Kadına ait bir karar. Onun için de o kadının vereceği karara önce devlet saygı duyacak, sonra işverenler saygı duyacak böylece hayat devam edecek.

■ Günümüzde erkeklerden daha iyi eğitim almış kadınlar bile iş hayatında kendilerine zor yer edinip kariyer hedeflerine zor ulaşıyor ya da ulaşamıyor. Bunun nedenleri ne sizce?

PINAR TÜRENÇ: Yaşanan bir garabet var önümüzde. KPSS yapılıyor ya da başka sınavlar yapılıyor, o sınavları da bırakıyorlar sözlü sınava alıyorlar. O da siyaseten yapılan bir düzenleme oluyor. Bu tabii kadınların hakkı olan yerlere gelmesinin önüne çekilen set. Hakkı olan liyakatin işlediği düzenlerde kişi sınava girer, kazanıyorsa o sınavın gereği yapılır. Ama şimdi yapılanlar özellikle KPSS'de başarılı da olsanız eğer siyasi açıdan

arkanızda destekleyen kimse yoksa maalesef dışlanıyorsunuz ve liyakattan çok uzak ama siyasi açıdan desteklenen erkekler işe alınıyor. Özellikle bu son zamanlar son 15-20 yıldır çok yaşanan bir gerçek. Türkiye'de zaten kadın olmak çok zor. Anlayış erkek egemen anlayışı. Bu eril bakış açısıyla nereye kadar gideceksiniz, işte o gücü, o rüzgarı arkasına almış birkaç kadın veya bir avuç kadın götürüyor bunu. Ama çok da başarılı olunamıyor. Çünkü nüfusun yüzde 50'sinin kadın olduğunu düşünürsek, bu kadar da haksızlığa uğrayan bu yüzde 50'nin hakkının teslim edilmesi gerekiyor. Vicdanlara da seslenmemiz lazım. Hem vicdanen, hem dinen, hem de yasal açıdan da bütün argümanları öne sürüyoruz; hak yendiğinin teslimi gerekiyor. Dilerim en yakın zamanda düzelecek ama bu düzenle değişmesi mümkün değil. Ben birkaç gündür diyorum ki acilen bir referandum yapılsın ve erken seçime gidilsin ve Türkiye normal bir düzene geçsin.

■ Son seçimlerde 81 ilin 11' ini 922 ilçenin de 64'ünü kadın belediye başkanları aldı. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Kadınların yönetimde söz alması bakımından bir ilerleme olarak görebilir miyiz?

PINAR TÜRENÇ: Bir süre bir avans vermek zorundayız kadınlara. Ama ondan sonra kadın erkek demeden yaptığı hizmetlerin değerlendirilmesi şart, eleştirel bakış şart. Medyanın onların üzerine objektiflerini çevirip yanlışları doğruları görüp doğru yolu göstermesi konusunda yönlendirilmesi de şart. Hep bunu söylüyoruz. Bunu yapmanın gerekliliğini ifade ediyoruz. Tabii bu başarıyı CHP'nin başarısı. Kadın adayları öne çıkardılar. Genel Başkan seçime giderken "kadınlara ve gençlere yol açacağım" dedi ve bunu gerçekleştirmek istedi. Yapmasını da büyük bir saygıyla karşıladık biz kadınlar ve kadın

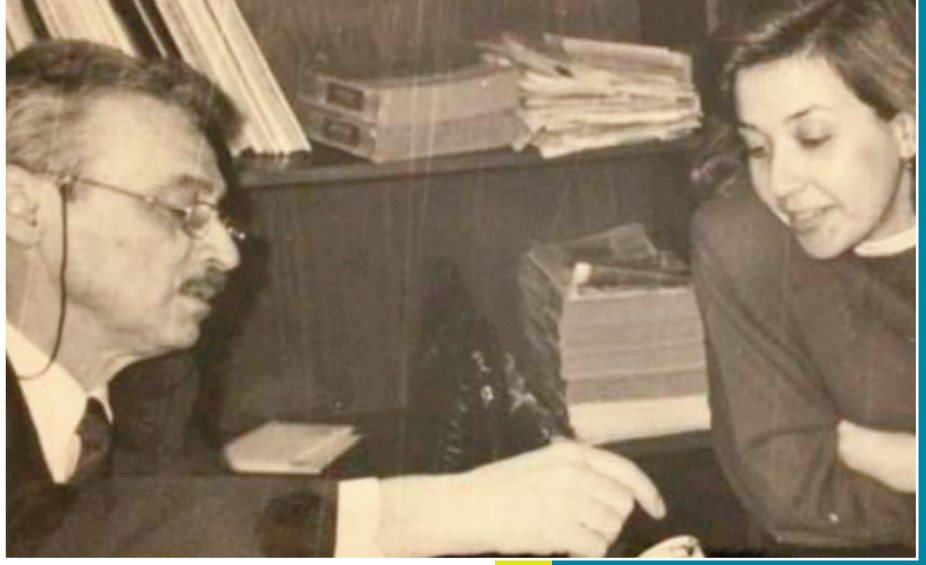
dernekleri olarak. Gazeteciliğin dışında çok yoğun bir STK savunucusuyum ve çalışıyorum. Kadınların bu alanda var olması çok değerli. Kadınların öne çıkarılması ve farkındalık yaratılması açısından çok değerli. Ama şimdi seçim geçti. Bundan sonrası önemli. Bundan sonra ne kadar başarılıyız. Ben İstanbul'da bundan 20 yıl önce ilk kadın belediye başkanı adayı oldum. Bütün İstanbul sokaklarını dolaştım. Dünya kadar projelerle kendimi anlatmaya çalıştım. Ama karşımda şu anki hükümetin çok kuvvetli adayı vardı. Kadir Topbaş karşımdaydı ve o seçildi. Ama demedik ki "kadınız, naifiz, biz bu kadarız". Hayır onlarla dişe diş, başa baş mücadele etmek zorundasınız. Dünyanın her yerinden proje getirttim. Proje getireceksiniz, onları sergileyeceksiniz, onların yapımını izleyeceksiniz. Yapmayan ekibi dışlayacaksınız. İzmir'de yaşanan yağmurda elektrik akımına kapılarak 2 kişinin ölmesi hepimizin yüreğini sızlattı. Şimdi orada tabii ki elektrik idaresinin çok büyük ihmali. Ama daha önce medya ona işaret etmiş. "Burada bir kaçak bir ölüm daha mı bekleyeceğiz" diye bu manşetler atılmış. Neden yapılmamış. Bunun da peşinde olacak olan hem büyükşehir belediyesi hem de konak belediyesinin kadın başkanı. O öncelikle burada ihmali olan kimdir, nedir, onu bulup çıkarmak bir kadın başkanın başlıca görevi olmalı. O bölgenin de nerede bir yanlış varsa özellikle kadınların can ve mal emniyeti için daha çok çalışması gerektiğini düşünüyorum. Mesela İstanbul'da deniz görmeyen kadınlar için özel proje yapmıştım ben. Kadını haftanın iki üç günü denizle buluşturacağım diye. Bunlar aslında çok basit şeyler. İzmir'e kadın çok yakışır. Kadın bakış açısı çok yakışır. Erkekler ancak bu kadar yapabildiler. Hayatımıza bu kadar yön verebildiler. Bize bu hayatı bu kadar sunabildiler.

İNSANLAR EKMEK ALAMIYOR

■ Tekrar medyaya dönecek olursak.

Yazılı basın yavaş yavaş bitiyor. Artık gazeteler satmıyor. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

PINAR TÜRENÇ: Dünyada yazılı basın ilerliyor ama Türkiye'de yazılı basının bu ekonomik koşullarda kendini devam ettirebilmesi zor. Zaten sıkışmışlık var. İlan politikası medyayı bitiren başlıca etkenlerden bir tanesi. Para kaynaklarının eşit dağılmadığı bir ortamda gazeteciliğin de eşitlikçi çizgiden uzaklaştığına tanıklık etmekteyiz. Hükümetten, siyasi anlayıştan geliyor. Dediğim gibi en yakın zamanda seçime gidilip bu düzenin değişmesi gerekir. Ben bunu savunuyorum. Türkiye böyle gidemez. Bir 4 yıl daha geçiremeyiz mümkün değil. Onun için yazılı basın bu koşullarda çok sıkıştı. Dar boğazda. Ama bunun biraz daha geçici olduğunu düşünüyorum. İyi gazetecilik yaptığınız zaman ekonomik koşullarla alım gücü biraz daha iyileştiği zaman şartlar oluşur. Şu an insanlar ekmek almanın derdinde. Gazete kitap maalesef alınmıyor. Zaten kağıt, işçilik pahalı olduğu için, diğer yan girdiler de pahalı olduğu için baskı işi de biraz daha sürünceme de kalacak bu durumda. Zorluyor bu koşullar basın yayın dünyasını. Türkiye normalleşince, gazeteciliğin de daha normal

koşullarda yol alacağını düşünüyorum.

■ **Son olarak bu mesleğe yeni başlayan ve başlayacak olan meslektaşlarımıza önerileriniz nelerdir?**

PINAR TÜRENÇ: Gazetecilik habercilik gerçeğe ulaşmaktır. Gerçeğe ulaşamayan gerçeklerden bir haber olan toplumlar işte Afrika'da veya totaliter rejimlerdeki duvar arkasındaki insanlardan farkımız olmaz. Biz madem demokrasi diye çırpınıyoruz, demokrasinin yolunda ilerleyen bir ülkeyiz; bunun da demokrasinin vazgeçilmez olanı basın ve ifade özgürlüğüdür. Bunun için ne gerekiyorsa yapacağız.

Toplumun gerçeğe ulaşabilmesi için de elimizden gelen her şeyi yapacağız. Kadın erkek diye ayrımcılık yapmıyorum ama konumuz kadın olduğu için diyorum ki kadınlara şans verilmeli. Her kadın her işi layıkıyla yapıyor diyemeyiz ama onlara bu şansı tanıyalım ki belki çok daha ileriye götürecekler mesleklerini. Benim hayatımda gördüğüm şu. Kadınlar erkeklerden bir adım önde aslında. Hem ahlakları daha önde, hem vicdanen daha önde, hem yaratıcılık açısından önde hem de kucaklayıcı sevgi saçması açısından önde. Bunlar da zaten toplumların en önemli öğeleri olduğundan kadın çok önemli. Kadın gazeteci de önemli, kadın bakış açısı da önemli, kadına değer vermek bunun için çok önemli diye düşünüyorum.

Evinizden çıkarsınız gittiğiniz yer Cumhurbaşkanlığı makamıdır veya uçağa binersiniz Cumhurbaşkanlarıyla gidersiniz Beyaz Saray'a. Beyaz Saray'da ağırlandık defalarca. Ya da bir kimsesizin evinde gecekondulu mahallesinde o evde yere bağdaş kurup soğan ekmek yersiniz. Onun da mutluluğu başkadır. Çünkü ona bir derman olacaksınız o çalışmanızla. O nedenle gazetecilik benim için çok kutsal.

İŞ HAYATINDA

kadınlara ilham veriyor

“Tembeller olmasaydı bu kadar başarılı olamazdım” diyen bir dedenin torunu o... 1996 yılından bu yana aktif olarak aile şirketlerinde görev yapsa da, aslında doğduğu günden bu yana iş hayatının içinde. Mazhar Zorlu Holding'in Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Zorlu, Türkiye'nin en köklü sivil toplum kuruluşlarından Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği'nin (ESİAD) ilk kadın başkanı olarak, iş hayatında özellikle gençlere ve kadınlara ilham veren çalışmalarına imza atıyor

Sibel ZORLU

DOĞMA büyüme İzmirli olan Sibel Zorlu'nun çocukluğu Alsancak'ta geçmiş. Küçükken, pencereden evlerinin karşısındaki ilkokulu izleyip “Ben ne zaman okula gideceğim” diye sabırsızlandığını anlatıyor. İzmir Amerikan Lisesi'nin ardından Marmara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği'ni başarıyla tamamlamış. İngilizce ve Almanca biliyor.

ÜÇÜNCÜ NESİL

İzmir'in tanımış sanayicilerinden Mazhar Zorlu'nun torunu, Kemal Zorlu'nun da kızı olması nedeniyle tüm hayatı iş dünyasının içinde geçmiş. Bu konuda ne denli şanslı olduğunu, “Eğitim hayatım sadece okulla sınırlı kalmadı. Hem iş hem sosyal çevremde bana rol model olan çok başarılı insanlar vardı. Başta dedem ve babam olmak üzere, onların sanayici dostlarından da çok şey öğrendim” sözleriyle özetliyor. 28 yıldır Mazhar Zorlu Holding'in

şirketlerinde çeşitli kademelerde görev yaptığını anlatan Zorlu, “Üçüncü nesil olarak; pazarlama ve satıştan, üretim ve planlamaya, finansa kadar her departmanda çalıştım. Böylece her alanda farklı deneyimler edindim. Dedem Mazhar Zorlu tarafından 1959 yılında temelleri atılan şirketlerimiz bugün Ege Yıldız ve Ege Plast gibi iki güçlü markayı barındırıyor.

İLK KADIN BAŞKAN

Temiz su dağıtımı, kanalizasyon, telekomünikasyon, doğalgaz, drenaj, altyapı gibi alanlar başta olmak üzere, bina içinde kullanılan küçük plastik çaplıdan alt yapıda kullanılan büyük çaplılara kadar geniş bir ürün yelpazesine sahibiz. İç pazarda geniş bir bayi ağımız var. Şimdi ihracata biraz daha ağırlık vererek, iç pazardaki başarımızı bu alanda da yakalamayı hedefliyoruz” diyor.

Sibel Zorlu, henüz ortaokul yıllarında başladığı kulüp ve dernek çalışmalarını bugün

de çok sayıda sivil toplum kuruluşunda sürdürüyor. Sivil toplum kuruluşlarının, katılımcı demokrasilerin temel taşı olduğuna ve ülke kalkınmasında önemli rol oynadığına inanıyor. 32 yıllık Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği'nin (ESİAD) ilk kadın başkanı olmaktan duyduğu kıvanç anlatırken gözleri parlıyor. Bu görevin kendisine farklı bir sorumluluk yüklediğini belirterek, “Bir yandan yeni çağın getirdiği yeşil, dijital ve toplumsal dönüşüm ışığında ülkemizin sürdürülebilir kalkınması için çalışırken bir yandan da kadının iş hayatındaki yerini güçlendirmek için çaba harcıyoruz. Ülke olarak, toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda alacağımız uzun bir yol var. Kadınların iş dünyasında yer alması ve karar alma mekanizmalarına dahil olmasının ilk koşulu eğitimde fırsat eşitliği. İkinci koşulu ise değer yargılarını değiştirmek. ESİAD olarak bu konulara özel bir önem veriyoruz” diye konuşuyor.

SİBEL ZORLU:

Ortak akıldan yanayım

İş hayatını “uzun soluklu bir yolculuk” olarak niteleyen Zorlu, karşılaşılan her zorluğun kendisine deneyim ve yeni bir bakış açısı kazandırdığını vurguluyor. Karşılaştığı güçlüklerden yılmadığını vurgularken,

“Tembeller olmasaydı bu kadar başarılı olamazdım’ diyen bir dedenin torunuyum. Merhum dedem Mazhar Zorlu bize, çalışıp çaba gösterildiğinde er ya da geç olumlu sonuç alınabildiğini öğretti. Bunu defalarca yaşadım.

Paylaşımçı ve delegasyonu seven bir yöneticiyim. Konuların titizlikle incelenip, farklı bakış açılarıyla değerlendirilmesi ve doğrunun ortak akılla bulunmasından yanayım” ifadelerini kullanıyor.

SADECE ZAMANI DOĞRU YÖNETİN

İş hayatında, Betül Mardin, Muazzez İlmiye Çığ, Aziz Sancar gibi isimlerden ilham aldığını söyleyen Zorlu, yolun başındaki gençlere de şu tavsiyelerde bulunuyor: “İşinizi mutlaka severek yapın; işinizin tüm ayrıntılarına ve içeriğine hakim olun.

Alanınızdaki gelişmeleri takip edin. Hatta bulunduğunuz sektörle bağlantılı iş kollarını da izleyip özümseyin. Zaman çok hızlı akıyor.

Değişim ise zamandan bile hızlı...

Buna ayak uydurabilmek; artı bir çaba, bilgi ve yetkinlikler gerektiriyor. Kendimize kattığımız her yetkinlik bu yolda atılmış bir adım olacaktır.”

HAYALLERİNİN peşinden koş çünkü gerçek OLACAK

Türk Pop Müziği'nin istikrar ve performans kraliçelerinden İzmirli ünlü sanatçı Bengü, çocukluğundan günümüze kadar sanat kariyerini değerlendirdi. Kendini ilk keşfinden, hayata dair bakışına kadar tüm sorularımızı yanıtlayan Bengü, ilk okuldaki Bengü'ye “**Hayallerinin peşinden koş, çünkü gerçek olacak**” diyor

ÇOK küçük yaşlarda müziğe olan ilgisi ailesi tarafından keşfedilen ünlü İzmirli sanatçı Bengü, sesiyle ve sahnesiyle herkesi büyülemeye devam ediyor. İlk başlarda Kenan Doğulu'nun vokalisti olarak tanıdığımız Bengü, yıllardır kendi kanatlarıyla uçuyor. Müzik kariyerine birçok yarışma ve ödül de sığdıran Bengü, iki çocuk annesi olarak müziğinin peşinden gitmeye devam ediyor. Genç kızlara hem kariyer hem de özel hayatta denge oluşturulabilirdiğinin adeta kanıtı olan Bengü, genç sanatçı adaylarını da destekliyor. Lise öğreniminden sonra ailesini İzmir'de bırakarak, üniversite eğitimi ve sahne hayali için İstanbul'a taşındığını anlatan Bengü, genç sanatçılara eğitim almalarını ve pozitif odaklanarak çok çalışmalarını tavsiye ediyor.

MÜZİĞE İLKOKULDA BAŞLADIM

■ Müzik yeteneğimizin ilk keşfedilişi ve kariyerimizin başlangıcı hakkında biraz bilgi verebilir misiniz? Ailenizin bu süreçteki rolü neydi?

Küçük yaşlarda çok güzel şarkı söylediğimi ilk olarak tabii ki annem ve babam keşfetmişler. 3-4 yaşlarımda baya Türk Sanat Müziği söylüyordum. Dolayısıyla beni ilkokulda müziğe yönlendirdiler. Aslında ilk destek onlardan gelmiş oldu. Sonrasında da ilgi alanım ve başarımla o yönde olduğum için senfoni orkestrasına katıldım ve lisede de Oliver Twist müzikalinde başrol oynadım. Derken 1996 yılında Pop Show Şarkı Yarışması'nda 2. oldum ve aynı yıl İstanbul'a hem üniversite okumak için hem de müzik çalışmalarımı daha hızlı devam ettirebilmek için yerleştim”

■ O günlerde bugünkü Bengü'yü hayal edebiliyor muydunuz? İlkokuldaki Bengü'ye ne söylemek isterdiniz?

O yıllarda benim zaten bir günlüğüm varmış, hatta hâlâ duruyor. Orada bir gün sahneye çıkacağımı ve herkesin beni tanıyacağını yazmışım. Yani o zamanki Bengü'ye şunu demek isterdim: “Hayallerinin peşinden koş, çünkü hepsi gerçek olacak.”

Kenan Doğulu'nun ÇOK DESTEĞİ OLDU

■ **Kariyerinizde karşılaştığınız zorluklar ve aldığınız destekler nelerdir?**

Aslında çok büyük zorluklarla karşılaşmadım, çünkü hep doğru insanlar çıktı karşıma ve onlarla çalışma fırsatı buldum. İlk yıllarda Kenan Doğulu'nun desteği, daha sonra Türkiye'nin en iyi arançörleri, müzisyenleri ve prodüktörleriyle çalışma fırsatım oldu. Tabii, genç yaşta tanınıyor olmanın getirdiği zorlukları yaşadım, ama onun dışında pek bir zorluk çekmedim, çok şükür. Hayatımdan da çok memnunum.

■ **Magazınle başa çıkmak ve özel hayatınızı kontrol altında tutmak**

konusunda nasıl bir yaklaşım sergiliyorsunuz?

Magazın, işimizin bir parçası. Çok magazinsel yaşamıyor olabilirim ama tabii ki hayatım merak ediliyor ve bu da keyifli bir şey. Biraz daha kontrollü yaşamayı seven bir yapım var; dolayısıyla, yaşantıma dikkat ettiğim zamanlar oldu. Zaten öyle yaşayan biri olduğum için bu konuda pek zorlanmadım. Tartışmalara gelince, işimi yapmayı tercih ediyorum. Bu her zaman beni daha çok besliyor. Negatiften değil, pozitiften beslenen biriyim; dolayısıyla işimi yapıp yoluma bakıyorum genelde.

■ **Hayatınızdaki aldığınız**

en radikal karar neydi?

Herhalde lise son sınıftan sonra İzmir'den İstanbul'a yerleşmek benim için en radikal karardı.

■ **Türkiye'de konserler vermek sizin için ne ifade ediyor? Şehirler arasında farklar olduğunu düşünüyor musunuz?**

Türkiye'nin hemen hemen her yerinde konserlerimiz oluyor ve bu benim için çok kıymetli. Ülkemin her köşesinde şarkılarımı söylemek beni çok mutlu ediyor. Şehirleri ayıramam; her bölgesi, her şehri gerçekten de cennet gibi bir vatan. Bu yüzden bizler şanslıyız. Her yeri gezip görebiliyorum ve bu da bana büyük mutluluk veriyor.

Bengü'den gençlere tavsiye

MÜZİĞE yeni başlayan gençlere tavsiyelerde bulunan Bengü bakın neler söylüyor:

“Genç şarkıcıları tabii ki destekliyorum. Ben de çok küçük yaşta bu işe başlamıştım ve şu anda bunun avantajını görüyorum. Onlara en büyük tavsiyem, müziğin yanı sıra eğitimlerini de tamamlamaları ve pes etmemeleri. Günümüzde her şey çok kolay duyulabiliyor ama aynı zamanda çok çabuk sönebiliyor. Biz biraz bu açıdan şanslıydık; daha kalıcı işler yapabildik. O yüzden iyi müzik yapıp çok çalışırlarsa başarılı olabilirler. Benim de çok sevdiğim genç şarkıcılar var ve

onları dinlemekten keyif alıyorum”.

İZMİRLİ OLMAK BİR AYRICALIKTIR

İzmirli olmak bir ayrıcalık İzmir'in yetiştirdiği ünlü isimlerden biri olan Bengü, İzmirli olmanın ne hissettirdiği konusundaki sorumuza şöyle yanıt verdi:

“İzmirli olmak bence bir ayrıcalık, bunu söyleyebilirim ve her zaman İzmirli olduğum için gurur duydum.

İzmir'in insanları genelde samimi, doğal, sıcak ve kendine güvenen insanlar oluyor. Biliyorsunuz ki İzmir, birçok sanatçı da yetiştirmiştir ve onlardan biri olmak benim için çok gurur verici. Çok sık İzmir'e gidip geliyorum; annem, babam ve ablam İzmir'de yaşıyorlar, dolayısıyla İzmir benim ikinci bir ev. Orada konser vermek de çok güzel. Yazları zaten uzun zaman yazlığımızda kalıyoruz, En keyifli konserler için İzmir'e gitmeyi çok seviyorum. Ülkemizin her şehrinin ayrı bir güzelliği var. Bu yönden çok şanslı bir ülkeyiz.”

İzmir'i sanatla buluşturan başkan FİLİZ ECZACIBAŞI SARPER

Yaşamının son 59 yılını İzmir'de kültür ve sanata adayan, bunu sadece ulusal değil uluslararası arenada da birçok ödülle taçlandıran, zarafeti kadar başarıları ve liderlik becerisiyle de dikkat çeken İzmir'in güçlü kadınlarından biri O. Pek çok "ilk" in sahibi ve herkese ilham olan Filiz Eczacıbaşı Sarper ile beylik sorulardan uzak, alışılmışın dışında bir söyleşi gerçekleştirdik

Filiz Eczacıbaşı Sarper

SARIŞIN, ortadan uzun boylu, ince topuklarının üzerinde dansçı zarafetiyle duran, güler yüzlü zarif bir hanımefendi. Bu seçkin dış görünümün içinde sevgiyle çarpan alçakgönüllü bir yürek, inandığını başarmaya odaklı güçlü bir inanç, sarsılmaz bir irade ve etkileyici bir liderlik becerisi var. Filiz Eczacıbaşı Sarper'den söz ediyorum. Yaşamının son 59 yılını İzmir'e, kültür ve sanata, İzmir Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı'na gönüllü olarak harcayan kadından. Henüz genç bir hanımefendiyken başladığı bu adanmışlığı geçen yıllar içinde pek çok başarıyla taçlandıran, yalnız hemcinslerine değil herkese ilham veren Filiz Eczacıbaşı Sarper'den. Dünyaya tekrar gelse hiçbir şeyi değiştirmek istemeyen, sadece dünyanın daha çok sevgi ve sanat dolu olmasını isteyen, kendisini bu denli sanata adayan biri o. Mesleğimizin zorluklarından biri de

çalışmalarıyla, yaptığı işlerle pek çok kişi tarafından tanınan insanlarla söyleşi yapmaktır. Onlara, deyim yerindeyse, "beylik" sorular sormak istemezsiniz. Çünkü size gelene kadar pek çok kez bu sorularla karşılaşmış ve aynı sorulara aynı cevapları vermekten biraz da bıkmıştır. Öte yandan söyleşi konduğunuz okuyucularınıza en iyi şekilde tanıtma zorunluluğunuz da vardır. Belki de bu yüzden Filiz Eczacıbaşı Sarper ile söyleşimize biraz alışılmışın dışında başladım.

200 FESTİVALDEN OLUŞUYOR

■ Sayın Sarper, geçtiğimiz Mayıs ayında Avrupa Festivaller Birliği'nin ilk kadın onur üyesi seçildiniz. Kurulduğundan bu yana EFA'nın toplam 7 onur üyesi olmuş. Bu süreç nasıl gelişti? EFA ile ilgili neler söyleyebilirsiniz?

Avrupa Festivaller Birliği (EFA), ünlü şef Igor Markewitch ve büyük filozof Denis de Rougemont'un ortak girişimiyle 1952 yılında Cenevre'de 15 festivalin katılımıyla kuruldu. Festivallerin kalitesine ve sosyal sorumluluğuna derinden bağlı olan kurucular EFA'nın müzik, tiyatro, dans ve disiplinlerarası 200 festivalden oluşan güçlü bir birlik haline gelmesini sağladı. Uluslararası İzmir Festivali 2003 yılında EFA'ya başvurdu ve üye olarak kabul edildi. 28 Şubat 2014'de, birkaç yıldır süren teklifleri kabul ederek Avrupa Festivaller Birliği'nin yönetim kurulu seçimlerine katıldım ve 62 yıllık birliğin ilk Türk üyesi olarak oy birliği ile seçildim. EFA tüzüğü gereği yönetim kurulu üyeleri üçer yıllık iki dönem görev yapıyor. Araya pandemi girince görev süremiz bir yıl daha uzadı. 2021 yılında yapılan genel kurulda aday gösterildim ve EFA'nın tarihindeki ilk kadın başkan

yardımcısı olarak seçildim. Görev sürem sonunda tekrar aday olmadım, ancak Genel Kurul beni EFA Onur üyeliğine layık buldu.

FAYDALI ÇALIŞMALAR

■ Usedom'da size onur üyeliği takdim edilirken, "EFA'da kalıcı bir iz bırakarak, EFA'nın gelecekteki Başkan Yardımcıları tarafından da sürdürülecek bir trend oluşturduğunuz" vurgulanıyor. EFA'daki çalışmalarınızdan söz eder misiniz?

Yönetim kurulu üyesi ve başkan yardımcısı olarak yapılması gereken idari görevlerin yanı sıra Birliğin gelişmesi ve yayılması, amaçlarının doğru olarak anlatılabilmesi ve üye festivallere en çok faydanın sağlanabilmesi için çalışmalar yaptık. EFA, Avrupa'nın kültür ve sanat yaşamında hayli önemli bir yere sahip ve Avrupa Parlamentosu Kültür Komisyonunda etkin bir kadro ile temsil ediliyor. Bu komisyonda yeni kültür politikaları belirleniyor. EFA ayrıca daha geniş kitlelere, sanatçılara, festival yöneticilerine ulaşabilmek adına EFFE (Avrupa İçin Festivaller, Festivaller için Avrupa), EFFE (Gelişen Sanatçılar için Avrupa Festivaller Fonu), genç festival yöneticilerinin yetiştiği Festival Akademisi gibi pek çok oluşum yarattı. Bu oluşumlarda katkımız olduğunu bilmek mutluluk verici.

■ İzmir Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı ve Uluslararası İzmir Festivali, özellikle Avrupa sanat çevrelerinde önemli bir yere sahip. 1985 Aralık ayında Vakıf resmen kurulurken bu günleri düşünmüş müydünüz?

Vakıf kurulurken amaçlarımızdan biri İzmir'i

Ödül ve unvanlarla DOLU BİR YAŞAM

FİLİZ Eczacıbaşı Sarper, İzmir'in kültür ve sanat yaşamına yaptığı katkılar nedeniyle pek çok kez ödüllendirildi. 2000 yılında Ege Üniversitesi Senatosu tarafından verilen Üstün Hizmet Madalyası, 2001 yılında İzmir Valiliği'nin, 2002 yılında İzmir Ticaret Odası'nın verdiği üstün başarı ödülleri bunlardan sadece bir kaçı. Uluslararası unvanları da bulunan Sarper, 26 Mayıs 2009'da İtalya Cumhurbaşkanı Giorgio Napolitano'nun takdiriyle iki ülkenin kültür ve sanatına yaptığı sürekli katkılar nedeniyle "İtalyan Dayanışma Yıldızı Şövalyesi" unvanıyla onurlandırılmıştır. Sarper 2014 Haziran ayında Türk-Polonya kültürel ve bilimsel işbirliğine yaptığı katkılardan dolayı Polonya Cumhuriyeti liyakat madalyasına layık görüldü. Sarper 20 Ağustos 2021'de, 2009 yılında layık bulunduğu İtalyan Dayanışma Yıldızı Şövalyesi unvanının bir üst rütbesi olan ve İtalya Cumhurbaşkanı Sergio Mattarella'nın takdir ettiği Subaylık Mertebesinde İtalyan Yıldızı Liyakat madalyasını aldı.

kendi adını taşıyan uluslararası bir festivalle tanıtmak ve temsil etmekte. Diğer amaçlarımızla birlikte bu amaca ulaştık. Küresel salgın döneminde bir yıl dışında Festivalimizi 37 yıl aralıksız devam ettirdik. EFA'nın önde gelen üyelerinden biri olduk. 2018 Avrupa Kültür Mirası yılında, tarihi mekânları sanat etkinlikleriyle tekrar yaşama kattığımız için seçilen 10 festivalden biri olduk.

BİRKEN BEŞ OLABİLİYORUZ

■ İKSEV bir sivil toplum örgütünden beklenebileceğinden daha büyük bir vizyona ve etkiye sahip. İzmir Avrupa Caz Festivali, alanında bir ilk MÜZİKSEV, Dr. Nejat F. Eczacıbaşı Ulusal Beste Yarışması, atölyeler, ustalık sınıfları, seminerler, söyleşiler. Küçük bir ekiple nasıl başa çıkıyorsunuz?

Küçük ama kendilerini işlerine adanmış bir ekibimiz var. Ayrıca Festivallerimiz sırasında bizi hiç yalnız bırakmayan yıllardır desteklerini esirgemeyen gönüllülerimiz var. Birken beş olabiliyoruz. Böylece daha çok genç sanatçının ve sanatseverin gönlüne dokunabiliyoruz.

■ Uzun yıllardır Festival yöneticisisiniz.

Ancak öncesinde o dönemde özellikle ülkemizde pek de bilinmeyen bir dalda sanat eğitimi aldınız ve sizden sonraki kuşaklara ilham verdiniz. Eğitiminizden söz eder misiniz?

Çok küçük yaşlardan beri sanatla iç içe bir çevrede büyüdüm. Baleyi çok seviyordum ve evdekilere sık sık resitaller veriyordum. Yükseköğrenim için amcam Nejat Eczacıbaşı'nın önerisiyle koreolojiyi seçtim. Londra Collage of Choreology Yüksek Bölümü'nü bitirdim. Yurda döndükten sonra İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde sahnelenen Sait Sökmen'in "Kurban" adlı balesini Benesh Dans Notasyonuna geçirek Londra'daki Uluslararası Koreoloji Kütüphanesi'ne kaydedilmesini sağladım. Eser, koreoloji kütüphanesindeki ilk Türk eseri olup, bana "A.I.Chor" (Doktora) unvanı kazandırdı. Çalışmalarını 1980 yılına kadar İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde sürdürdüm. Pek çok eserin notasyonunu yaptım ve sahneye uyarladım.

■ İzmir'in ilham veren kadınlarından birisiniz. Çalışmalarınız, ödüllerinizi, yoktan var etme çabanız gerçekten örnek alınacak

nitelikte. Peki, siz bu zorlu yola çıkarken kimden ilham aldınız?

Eğer örnek olabiliyorsam ne mutlu bana. İlhamımı ailemden aldığımı söylemeliyim. Doğduğumuz kente hizmet etmenin görevimiz olduğunu dedem Süleyman Ferit Eczacıbaşı'dan öğrendik.

Çok çalışmak, güçlüklerden yılmamak öğretildi bize. Yıllar içinde gerek öğretim yaşamınızda gerekse iş ve aile yaşamınızda pek çok kişiyle ve olayla karşılaşılıyor, hayatı öğreniyorsunuz. Bütün bu yaşamışlıklardan ilham alabilmek size kalmış.

DÜNYA SANAT DOLU OLMALI

■ Bu tür söyleşilerin sonunda ileride neler yapmak istersiniz ya da yeni projeleriniz nelerdir diye sorulur ama ben sormayacağım. Dünyaya tekrar gelseniz yaşamınızda neyi değiştirmek isterdiniz?

Sormadığınız sorular için teşekkür ederim çünkü gerçekleşme aşamasına gelmeden projelerden söz etmeyi istemem. Sevmem. Ve dünyaya tekrar gelsem hiçbir şeyi değiştirmezdim ama dünyanın daha çok sevgi ve sanat dolu olmasını isterdim.

Türkiye ile aramızdaki köprü

FİLİZ Eczacıbaşı Sarper EFA'da üstlendiği görevlerin yanı sıra İzmir'in Expo 2015 adaylığı sürecinde Cumhurbaşkanlığınca Ulusal Danışman olarak atandı. EXPO 2020 sürecinde ise Euro-Asia Delege Lideri olarak görev yaptı. EFA Yönetim Kurulu Başkanı Jan Briers da bakın Filiz Eczacıbaşı Sarper için neler söylüyor:

"Gururlu şehir İzmir'den Filiz Eczacıbaşı Sarper, alçakgönüllülüğüyle büyük bir hanımefendi, festivallerde meslektaşlarına ve genç sanatçılara yardımcı olmak, daha zor zamanlarda da Türkiye sanatı ile hepimiz arasında köprüler kurmak için her zaman orada. Ve elbette onun EFA ve Yönetim Kurulu'muza olan kalıcı bağlılığını asla

unutamayız. Artık Yönetim Kurulu'na aday değil; tek nedeni daha fazla genç yetenek ve çeşitlilik için alan yaratmak. Bunu söylemek istiyorum çünkü bunu kendisi asla beyan etmeyecektir. Güzel yürekli, sıcak yürekli hanımefendi Filiz, bir dost olarak, bir danışman olarak, bir üye olarak, gerçek bir onur üyesi olarak aramızda kalacağı için çok mutluyum."

İzmir'e en büyük hediyesi

1985 yılında kurulan İzmir Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı'nın kurucuları arasında yer alan Filiz Eczacıbaşı Sarper, ilk Yönetim Kurulu Başkanı Nejat F. Eczacıbaşı döneminde başkan vekilliği yaptı. 1993 yılında Nejat F. Eczacıbaşı'nın vefatı üzerine İzmir

Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı Yönetim Kurulu Başkanlığı'na seçildi. Filiz Eczacıbaşı Sarper, Uluslararası İzmir Festivali'nin yanı sıra, İzmir Avrupa Caz Festivali'ni, Dr. Nejat F. Eczacıbaşı Ulusal Beste Yarışması'nı, alanında Türkiye'de tek

oluşum olan MÜZİKSEV'i İzmir'e armağan eden ve uzun yıllardır düzenlediği kapsamlı masterclass ve atölyelerle geleceğin sanatçılarının yetişmesine katkı sağlayan İKSEV'in başkanlığını 30 yıldır gönüllü olarak sürdürmektedir.

Türkiye'nin Harika Kadını GÜLSİN ONAY

"Harika çocuk" olarak başladığı müzik yaşamını Türkiye Devleti'nin verdiği "Devlet sanatçısı" ünvanıyla taçlandıran, uluslararası alanda en iyi Chopin icracısı kabul edilen piyanist ve müzik eğitimcisi Gülsin Onay, Türk müziğini başarıyla temsil ediyor. 2003 yılından beri UNICEF Türkiye İyi Niyet Elçiliği görevini de üstlenen Gülsin Onay, müzikle olan derin bağını ve kariyerindeki dönüm noktalarını "İlham Veren Kadınlar" dergisinin okurları için detaylı bir şekilde anlattı.

■ Müziğe başlama sürecinizdeki ilk adımlarınızı ve bu yolculuğunuzun başlangıcını nasıl hatırlıyorsunuz? Müzikle ilk tanışmanızı ve sizin için müziğin önemini anlatır mısınız?

Müzikle tanışmam oldukça erken yaşlarda oldu. Annem piyanist olduğu için, müziğin evimizin bir parçası olduğu bir ortamda büyüdüm. İlk piyano derslerimi de annemden aldım. Müziğin benim için ne kadar önemli olduğunu fark ettiğimde, hayatımın bu yönde ilerleyeceğini biliyordum. Müzik, kendimi ifade etmenin en güçlü yolu oldu ve her zaman ruhumun derinliklerine dokunan bir kaynak olarak kalacak.

MÜZİK BİR YAŞAM BİÇİMİ

■ Hangi müzikal figürler ve sanatçılar sizin kariyerinizi en çok etkiledi ve ilham verdi? Müziğinizin gelişiminde bu isimlerin nasıl bir rol oynadığını düşünüyorsunuz?

Birçok büyük müzisyen bana ilham verdi. Arthur Rubinstein, Claudio Arrau ve Alfred Cortot gibi ustaların yanı sıra, hocalarım Ahmet Adnan Saygun, Miñhat Fenmen, Nadia Boulanger, Monique Haas'ın da üzerimde büyük bir etkisi oldu. Bu büyük sanatçılar, müziğe olan tutkularını ve müzikal tecrübelerini bana aktardılar. Onların performanslarından ve öğretilerinden öğrendiklerim, kendi müzikal gelişimimde temel taşları oluşturdu.

■ Sanatınızın genç müzisyenler ve sanatseverler üzerinde nasıl bir etki yarattığını ve onlara nasıl ilham verdiğinizi düşünüyorsunuz? Özellikle genç nesiller için müzikle ilgili öğütleriniz veya paylaşmak istediğiniz

Gülsin ONAY

deneyimleriniz nelerdir?

Genç müzisyenlere ve sanatseverlere ilham verebildiğimi bilmek büyük bir onur. Her zaman onlara tutkularının peşinden gitmelerini ve müzikte kendilerini bulmalarını öğütlerim. Müziğin disiplin ve azim gerektiren bir yolculuk olduğunu unutmadan, her anın tadını çıkararak çalışmalarını öneririm. Müziğin sadece bir kariyer değil, bir yaşam biçimi olduğunu anlamalarını isterim.

MOTİVASYON ÖNEMLİ

■ **Müzikal kariyeriniz boyunca karşılaştığınız en büyük zorluklar neler oldu? Bu zorluklarla başa çıkmak için nasıl bir yaklaşım geliştirdiniz ve size en çok güç veren şey neydi?**

Kariyerim boyunca birçok zorlukla karşılaştım. Özellikle, müzik kariyerinin getirdiği yoğun tempo ve sürekli seyahatler, zaman zaman zorlu olabiliyor. Bu zorluklarla başa çıkmak için her zaman pozitif bir bakış açısı ve güçlü bir motivasyon geliştirdim. Ailem ve müziğe olan tutkum, bu zorlukların üstesinden gelmemde en büyük destekçilerim oldu.

■ **Sanatınızı icra ederken veya sahnede performans gösterirken yaşadığınız en unutulmaz ve mutlu olduğunuz anı bizimle paylaşır mısınız?**

En unutulmaz anlarımdan biri, 2019 yılında Berlin Filarmoni Orkestrası ile gerçekleştirdiğim konserdi. Bu, kariyerimde önemli bir dönüm noktasıydı ve sahnede hissettiğim heyecan ve mutluluk tarif edilemezdi. Bu anı, sanatımın bana sağladığı derin duygusal ve zihinsel memnuniyetin bir göstergesiydi. Müziğin insanları bir araya getiren ve duygusal olarak bağlayan gücünü bir kez daha anladım.

■ **Konserlerinizde repertuar seçimi yaparken nelere dikkat ediyorsunuz ve nasıl bir denge sağlıyorsunuz?**

Repertuar seçimimde, dinleyicilerin ilgisini çekecek ve onlara farklı duygular

yaşatacak eserleri tercih ediyorum. Klasik eserlerin yanı sıra, daha az bilinen ancak ilgi çekici parçalara da yer veriyorum. Ayrıca, Türk bestecilerin eserlerine de yer vererek, kültürel mirasımızı uluslararası platformlarda tanıtmaya özen gösteriyorum. Bu şekilde, repertuarımda bir denge sağlıyor ve dinleyicilere çeşitli bir müzik deneyimi sunuyorum.

■ **Kariyeriniz boyunca elde ettiğiniz ödüllerin ve başarıların size nasıl bir motivasyon ve ilham kaynağı olduğunu düşünüyorsunuz? Bu ödüllerin sanatınıza olan etkisi nedir?**

Aldığım ödüller ve başarılar, kariyerim boyunca bana büyük bir motivasyon kaynağı oldu. Bu ödüller, çalışmalarımın ve müziğe olan tutkumun takdir edilmesi anlamına geliyor. Sanatıma olan etkileri ise, beni daha da ileriye taşıyarak, her zaman daha iyisini yapma isteği uyandırıyor. Her ödül ve başarı, müziğe olan bağlılığımı ve adanmışlığımı güçlendirdi.

■ **Türk müziğini uluslararası platformlarda temsil etmek ve kültürel mirasınızı koruma misyonunuz hakkında ne düşünüyorsunuz?**

Türk müziğini uluslararası platformlarda temsil etmek, benim için büyük bir gurur ve sorumluluk. Bu misyonu yerine getirirken, Türk bestecilerin eserlerini dünya sahnelerinde icra ederek, kültürel mirasımızı tanıtmayı ve korumayı amaçlıyorum. Ayrıca, genç Türk müzisyenlere ilham vermek ve onların uluslararası arenada başarılı olmalarına katkıda bulunmak da benim için önemli.

■ **Kadın piyanist ve sanatçı olmanın ulusal ve uluslararası avantajları ve dezavantajları nelerdir?**

Kadın piyanist ve sanatçı olarak, hem ulusal hem de uluslararası platformlarda birçok avantaja ve dezavantaja sahibim. Avantajlar arasında, farklı bir perspektif ve duyarlılık getirme yeteneği, sanatta çeşitlilik ve temsilin önemine katkıda

bulunma sayılabilir. Dezavantajlar ise, zaman zaman cinsiyetçi önyargılarla karşılaşmak ve kadın sanatçılara yönelik ayrımcı tutumlarla mücadele etmek zorunda kalmak olabilir. Ancak, bu zorluklar beni daha güçlü ve kararlı bir sanatçı haline getirdi.

■ **Müzik kariyerinizin yanı sıra kişisel hayatınızda zaman geçirmekten ve dinlenmekten keyif aldığınız aktiviteler nelerdir? Bu aktiviteler size sanatınızda nasıl bir ilham sağlıyor?**

Kişisel hayatımda zaman geçirmekten keyif aldığım aktiviteler arasında doğa yürüyüşleri, kitap okumak ve sevdiğimlerle vakit geçirmek yer alıyor. Bu aktiviteler, bana dinlenme ve yenilenme fırsatı sunarak, sanatımda daha yaratıcı ve enerjik olmamı sağlıyor. Doğanın sakinleştirici etkisi, müziğimde yeni fikirler ve ilhamlar bulmama yardımcı oluyor.

FARKLI MÜZİKLER

■ **Son zamanlarda kimleri ve hangi tür müzikleri dinliyorsunuz?**

Son zamanlarda, hem klasik müzik hem de farklı türlerdeki müzikleri dinlemeye özen gösteriyorum. Bach, Beethoven ve Chopin gibi klasik müzik ustalarının eserlerinin yanı sıra, caz, folk ve dünya müziklerine de ilgi duyuyorum. Farklı türlerdeki müzikler, bana yeni perspektifler kazandırarak, kendi müziğimde farklılık yaratmaya yardımcı oluyor.

■ **2024 yılının ikinci yarısında okumak istediğiniz kitaplar var mı? Son zamanlarda edindiğiniz veya tavsiye ettiğiniz kitaplar nelerdir?**

2024 yılının ikinci yarısında okumak istediğim kitaplar arasında müzikle ilgili biyografiler, felsefi eserler ve edebi klasikler bulunuyor. Son zamanlarda okuduğum ve tavsiye ettiğim kitaplar arasında, Haruki Murakami'nin "Müzik Üzerine Konuşmak" ve Yuval Noah Harari'nin "Sapiens" kitapları yer alıyor. Bu eserler, hem zihinsel hem de sanatsal açıdan beni besliyor.

Müziğin beklenmedik sürprizleri vardır

■ **Eğer bu röportajı kendiniz hazırlasaydınız, kendinize ne sorardınız?**

Bu röportajı kendim hazırlasaydım, kendime şu soruyu sorardım: "Müzik kariyeriniz boyunca sizi en çok şaşırtan ve en derin iz bırakan an ne oldu ve bu deneyim size nasıl bir ders verdi?" Cevabına gelince, müziğin her zaman beklenmedik sürprizler ve derin dersler sunduğunu hatırlatırdı. Her performans, her konser ve her yeni eser, bana hem sanatçı hem de insan olarak büyüme fırsatı sundu. Bu anlar, müziğin sadece teknik bir beceri değil, aynı zamanda ruhun bir ifadesi olduğunu ve her notanın, her melodinin bir hikaye taşıdığını gösterdi.

EN ALT KADEMEDEN BAŞLADI

Türkiye'nin "İlk"i oldu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu'na giren ilk kadın üye... Türkiye'nin ilk kadın Borsa Başkanı... Borsa İstanbul Yönetim Kurulu'nda İzmir'i temsil eden İzmir Ticaret Borsası Başkanı Işinsu Kestelli ile en alt kademedен başlayıp başkanlığa uzanan iş hayatını ve kadınların iş yaşamında karşılaştığı zorlukları konuştuk

Işinsu KESTELLİ

"İş hayatına en alt kademedен başlayarak atıldım. Karşıma çıkan sorunları asla yarına ertelemedim. Adım adım öğrenmenin her kademedе çalışmanın başarıyı getireceğine inanıyorum". Bu sözler İzmir Ticaret Borsası Başkanı Işinsu Kestelli'ye ait. İş hayatındaki başarısının sırrını paylaşan Kestelli "Tüm yaşamım boyunca asla mücadeleden vazgeçmedim ve aman bunu da yarın yaparım demedim. Karşıma çıkan her engeli birer birer aştım ve şu an ki pozisyonuma en alt kademedен çalışarak geldim" dedi.

HER BİRİMDE ÇALIŞTIM

Kariyer yolculuğunda attığı adımlardan bahseden Kestelli "Kariyerimi en çok etkileyen şey eğitimim oldu. Alanım ile ilgili kurduğum güvene dayalı ilişkiler, istikrar ve çok çalışarak güçlü kadın profilime ulaştım" diye konuştu. Başkan Kestelli, sözlerini şöyle sürdürdü: "Çalışma hayatının içine bir an önce girmek hep hedeflediğim bir şeydi. Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde İktisat okudum. Üniversitenin son sınıfında Raks Dış Ticaret'te asistan olarak çalışma hayatına atıldım. Raks'taki görevimden üç ay sonra DYO'ya bağlı bir şirkete genel müdür asistanı olarak geçtim. Bir süre sonra başka bir bölümde çalışmak istediğimi

söyledim ve satış koordinatörü oldum. Buradan Turyağ'a yine genel müdür asistanı olarak geçtim. Ardından ısrarlarımla beni satın alma departmanına aldılar ve en sıradan işleri verdiler, üç yıl sonra o bölümün müdürüydüm. Turyağ'ın Türk Henkel'le birleşme döneminde İstanbul'a gidenlerin arasındaydım. Türk Henkel'de dünya genelinde bitkisel yağ pazarını öğrendim. Ayrıldıktan kısa süre sonra ortaklıkla şirket açtık. İlk dönemleri çok sıkıntılı geçirdik, sonra işler yoluna girdi. Şirketi 10 yıl yaşattık. Daha sonra ortağıma devrederek 2008'de kendi şirketim Agritrade'i kurdum. Agrilink Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şirketi ile Agritrade Tarım Ürünleri Loj. Dep. Ltd. Şirketi'nin kurucusu ve ortağıyım. Türk Henkel'de öğrendiğim dünya bitkisel yağ pazarı benim işim ve kariyerimin temeli oldu."

Kariyerinin başlangıcında aldığı kararları ailesinin desteklediğini söyleyen Başkan Kestelli, "Babam, Türkiye'nin ilk kuşak valilerindendi. Her zaman destekçimdi ama Raks'ta çalışmaya başlayacağımı öğrendiğinde bana; "Asgari ücretle çalışmana gerek yok, bırak asistanlığı" demişti. Ama ben en alttan başlayarak çok çalışmamın ve emeğimin karşılığını aldım. İş yapmayı en alttan en üste doğru ilerleterek, adım adım öğrenenlerin iş hayatında daha başarılı olacağına inanıyorum.

Açıkçası ben ailemden ötürü şanslıydım. İşe başlama noktama itiraz ettilerse de attığım her adımda beni desteklediler. Ayrıca ailemin bana verdiği en kıymetli şey eğitimim oldu. Kariyerimin şekillenmesini ise dünya bitkisel yağ pazarı hakkında öğrendiklerim, bu alanda kurduğum güvene dayalı uzun ilişkiler, istikrar ve çok çalışmam sağladı" dedi.

İLK KADIN BAŞKAN

Başkan Kestelli, kariyerinizde en gurur duyduğunuz başarısının ne olduğu yönündeki sorumuza ise şu yanıtı verdi: "Yoğun bir iş temposuna sahip olmama rağmen iyi bir evlilik kurmak ve kendi ayakları üzerinde duran bir evlat yetiştirmek hayatımda en gurur duyduğum iki şey. Bu konuda bana verdikleri destek için eşim Can'a ve oğlum Ege'ye de teşekkür ediyorum. Hayata hep pozitif yaklaşarak bu süreci hepimiz için kolaylaştırdılar"

Hayatın bir sınav olduğunu ve zorlukların hep olacağını belirten Işinsu Kestelli, "Hayatta zorluklar hep olur ve her biri bir sınavdır. Eğer aşamazsanız kronikleşir. Ben karşıma çıkan irili ufaklı hiçbir zorluğu ötelemedim, mücadele etmekten kaçmadım. Bunu yaptığınızda geriye bakıp söz etmeniz gereken bir zorluk da kalmıyor doğrusu" diye konuştu.

Azimle çalışan, mücadeleyi bırakmayan bir insanın başarısız olacağına inanmadığını belirten Kestelli, "Ben bu günlere çok çalışarak ve gayret ederek geldim. Başarısız olduğumu ya da olacağımı düşündüğüm anlarda hiçbir zaman mücadeleyi bırakmadım. İnanan, hedefini belirleyen, azimle çalışan, mücadeleyi bırakmayan bir insanın başarısız olamayacağına inanıyorum. İnsanlarla kolay ilişki kurabilmemin işimde yakaladığım başarının anahtarı olduğunu düşünüyorum. Ayrıca başarının bir ekip işi olduğuna da inanırım. Şirketimde çalışanlar uzun yıllardır değişmedi. Bir takım olduk ve takım oyunu oynuyoruz. Bu da bizi istikrarlı bir başarının parçası yapıyor. Ailemin, iyi eğitim başta olmak üzere verdiği büyük destek ve çalıştığım kurumların küresel niteliği ufku açtı. Girdiğim her yeni kapı, tanıdığım her yeni insan bana yeni şeyler öğretti. Bu tecrübe de yarına güvenle bakmayı ve cesur davranmayı beraberinde getirdi. Bugün İTB Başkanlığı'nın yanında, TOBB Yönetim Kurulu üyeliği, İKV, DEİK ve Borsa İstanbul gibi önemli kurumlarda İzmir'i temsil ediyorum. Altını çizmek dileğimde olduğum bir diğer nokta ise, hayata hep pozitif bakmak ve olumlu yaklaşmak" diye konuştu.

MÜCADELE İÇİNDE OLDUM

Kestelli, kendisini en çok etkileyen kişinin kadınlara seçme ve seçilme hakkı veren ve pek çok alanda ufuklar açan modern Türkiye'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk olduğunu ifade ederek sözlerini şöyle sürdürdü:

"Benden sonra gelecek kadın liderle ilham olmak için 2007'de Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası'nın (VOB), 2009'da da İzmir Ticaret Borsası'nın (İTB) Yönetim Kurulu Başkanı seçildim. Temsilcisi ve üyesi olduğum tüm yapılarda her zaman tüm üyelerin desteğini yanımda hissettim. Borsanın, ülkemizde kadına yönelik şiddetin sona ermesi, dilde ayrımcılığın ortadan kaldırılması yönünde projeler yürütmesi veya var olan projelerin parçası olması konusunda tüm üyelerimizden müthiş bir destek gördüm. Yönetim Kurulu'nda bulunduğu TOBB'un da ülkemizde halen en dezavantajlı kesimler arasında yer alan kadınlar konusunda daha aktif olması için çalışıyorum. Bu alanda TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun desteği, TOBB Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Nurten Öztürk'ün enerjisi ile önemli mesafeler kat ettiğimize inanıyorum."

Kadınların iş hayatındaki yeri ve önemi hakkında da konuşan Kestelli, "Kadınlarımız, küresel rekabette yeterince istifade edemediğimiz çok değerli bir gücümüz. Ekonomik açıdan gelişmenin yolu, kadınların iş hayatında güçlendirilmesinden geçiyor. Ülke olarak petrol zengini değiliz. Her yerden doğalgaz çıkıyor. Ama sadece kadınları erkeklerle aynı oranda iş hayatının içine katabilsek dünya ekonomileri arasında bir değil birden çok basamak yükselebiliriz. OECD verilerine göre kadın istihdamında da genel istihdamda da son sıradayız. Yani hem kadınlar hem de erkekler için daha çok çalışma alanı yaratma mecburiyetimiz var. Kapsayıcı, adil, şeffaf ve sürdürülebilir bir büyüme, kadınların eğitime, iş hayatına, hayatın her alanına etkili katılımları ile mümkün olacak. Dünya daha iyi bir yer olacaksa bu kadınların çabalarıyla olacak" ifadelerini kullandı.

EŞİTLİK İÇİN 134 YIL GEREKİYOR

BAŞKAN Kestelli, "Kadınların güçlendirilmesi konusunda ulusal ve uluslararası düzeyde önemli adımlar atılmış olmasına rağmen, cinsiyet eşitliği hedefine hala ulaşılmış değil. Yönetim kurullarında kadın kotası gibi uygulamalar olumlu sonuçlar veriyor. Türkiye, Dünya Ekonomik Forumu'nun 2024 Küresel Cinsiyet Uçurumu raporunda 146 ülke arasında 127'nci sırada. Bu ilerleme hızıyla tam eşitlik için 134 yıl gerekiyor. Kadınlar erkekler göre yüzde 25

daha düşük maaş alıyor. Kamu kurumları, yerel yönetimler, özel sektör ve STK'ların birlikte hareket etmesi gerekiyor. Kadın girişimci programları yaygınlaştırılmalı, kadınların finansmana erişimi artırılmalı, bilgi ve beceri kazandırma merkezleri açılmalı, çocuk bakım hizmetleri güçlendirilmeli ve kadınların güvenli ulaşımı sağlanmalı. Kadınları iş hayatına katamazsak, ülke olarak zenginleşme ve yaşam kalitesinin artması hedefleri ötelenmiş olur" dedi.

URLA'NIN GASTRONOMİ ROTASINA girmesinde etkisi büyük

Herkesin şarap fabrikalarına üzüm satmak için bağcılık yaptığı yıllarda, Urla'yı Toscana yapmak hayaliyle yola çıkan Bilge Bengisu Öğünlü, Amerika'daki tüm mal varlığını satarak, büyük uğraşların ardından 1996'da Urla'nın ilk kayıtlı şaraphanesini açtı. Sadece kendilerinin değil, belediyelerin, il müdürlüklerinin de yasal prosedürü bilmediği dönemlerde büyük uğraşlar veren ve "Her şeyi sopa yiyerek öğrendik" diyen Öğünlü, Urla'nın gastronomi gezginlerinin rotasına girmesinde önemli rol oynadı

Bilge Bengisu ÖĞÜNLÜ

DÜNYAYI daha ileriye, daha iyiye götürmek için kimi bilimsel çalışmalarıyla, kimi ırkçılığa karşı dik duruşuyla, kimi olumsuz şartlara rağmen ve bedel ödeyerek gerçekleştirdiği "ilk"lerle ilham verdi hem hemcinslerine hem de erkekler. Bu bedel, zaman zaman hayatları dahi oldu. Bilge Bengisu Öğünlü'nün ödediği ağır bir bedel yoktu, ama o da ilkleri gerçekleştirdiği için, kendi deyimiyle "Her şeyi sopa yiyerek" öğrendi. Bilge Bengisu Öğünlü ne kadar inkar edip, "Ben sıradan bir kadını. Sadece doğru zamanda, doğru yerde bir sinerji yakaladık" dese de ardı ardına attığı adımlarla bir zamanlar sadece güzel köşelerinde çekilen bir dizi ile tanınan Urla'da pek çok ilki gerçekleştiren, ilçenin gastronomi gezginlerinin rotasına girmesinde önemli rol oynadı.

AMERİKA'DAKİ KARIYERİNİ BIRAKTI

Adı binlerce yıldır tarım ile anılan, toprakları zeytin ve üzüm ile ödüllendirilen Urla'da, önce üzümün değerinin anlaşılmasına öncülük etti. Gastronominin önünü açan Bağ Yolu çalışmalarının ardından, Urla'nın kadim topraklarından elde edilen birbirinden lezzetli ürünlere sahip çıkılmasına, geçmişi 7 bin yıl

öncesine dayanan Urla'nın mutfağının tanıtılmasına, agro turizm rotasına giren ilçeye üstün yetenekli şeflerin gelmesine büyük katkı sağladı.

Bilge Bengisu, İzmir'de mimarlık fakültesini bitirdikten sonra, çalışmaya başladığı İstanbul'da, kalabalığa, trafik sıkışıklığına bir türlü alışamadı, Amerika'ya yüksek lisansını yapmaya gitti. Ardından bu ülkeye gelen Reha Öğünlü ile evlenip, Amerika'ya yerleşmeye karar verdi. Burada 16 yıl boyunca büyük alışveriş merkezleri yapan şirkette mimar olarak görev yaptı, ardından yine büyük bir şirketin mimarisinden sorumlu oldu. Pozisyonu çok iyiydi, ama memleket hasreti ağır basmaya başlamıştı. Akılları Çeşme'deki yazlıklarına gidip gelirken Toscana'ya benzettikleri Urla'da kalıyordu.

Bu arada Çeşme'deki büyük bir çiftliğin sahibi Fransa'dan cabernet sauvignon asma çubukları getirmiş, bu çubuklarla Urla'da da ufak ufak bağlar kurulmuştu. Bilge Bengisu Öğünlü'nün annesinin de bir bağı olmuştu. Herkes bunu bir yan gelir olarak düşünüyor, şarap fabrikalarına satıyordu üzümünü.

Napa'ya yaptıkları bir gezi, hayatlarının bundan sonraki bölümünün çizilmesinde çok etkili oldu. Geziden döndükleri akşam, Urla'nın da bir Napa veya Toscana olabileceğini

konuştular. "Dönsek mi" demelerinin ardından iki ay geçmeden, Amerika'da neleri varsa satıp, bu güzel ilçeye yerleştiler. Eski bir Rum evi alıp, şaraphane haline getirdiler.

Urlice'nin bağlarını dikerken, kitaplardan öğrendikleriyle tecrübelerinin söyledikleri pek uyuşmayınca epey zorlandılar.

Karşılaştıkları bir başka zorluk da şaraphane için izin almakta çıktı karşılarına. O güne kadar böyle bir izin vermeyen İlçe Tarım Müdürlüğü de Urla Belediyesi de prosedürü bilmiyordu. Büyük uğraşların ardından, 1996 yılında kayıtlı ilk şaraphanenin sahibi oldular Urla'da. Tek başına güzel şarap üretmenin arzu ettikleri bölgesel kalkınma için yeterli olmadığını bildiklerinden, dünyaca ünlü bağ yollarının benzerinin Urla'da da kurulmasına öncülük etti Bilge Bengisu Öğünlü. Bu konuda küçük firmalarla görüşürken, Dışişleri Bakanlığı'ndan arandı. Turizm Bakanlığı'nın da Balkanlar, Trakya'yı içine alan, Ege'ye kadar uzanan, Bozcaada ve çevresini de kapsayan bir "Bağyolu" yapmayı planladığını bildirip, bu projeye katılmasını teklif ettiler. Projeye destek veren AB yetkilileri ile yapılan toplantılara katıldı, ancak proje tamamlanmadı. Bunun üzerine önce Trakya bağcılarını bağyolu kurdu. Ardından Bilge Bengisu Öğünlü, Ege Bölgesi Bağyolu'nun kurulması için harekete geçti.

Bu arada, Urla'ya gelirken, daha temiz, daha sakin yaşamak, kendi yetiştirdikleri domatesi, biberi yemek gibi idealleri de vardı. Bu arada tam olmasa da aşağı yukarı aynı şeyi savunan slowfood felsefesi ile tanıştı. Çeşme'de bu konuda ufak tefek çalışmalara katkı verirken, şaraphanenin açıldığı 2006 yılının Ocak ayında Slowfood hareketinin kurucusu Carlo Petrini şaraphanelerini ziyaret etti. Bengisu tüm günü mutfakta geçirip, Petrini'ye en güzel Urla yemeklerini pişirdi. Çok inandığı felsefenin kurucusu Petrini'ye yaptığı yemekleri sunmak Öğünlü için çok önemliydi, ama şaraphaneye gece saatlerinde gelebilen ünlü İtalyan, ancak armut tatlısını yiyebildi. Petrini tatlısını da şaraplarını da çok beğendiğini, mutlaka üretmeye devam etmesi gerektiğini söyleyip ayrıldığında, Öğünlü artık Slowfood'un bir parçasıydı.

SLOWFOOD KURUCUSUNUN ZİYARETİ

İlk işleri, Urla'da yüzyıllardır kutlanan 'Bağbozumu'nu renklendirmek oldu. Aslında bir çiftçi bayramı olan 'Bağbozumu'nda çiftçiler işini tamamlamanın rahatlığı ile Kum Denizi'ne girip serinliyor, haşlanmış yumurtalarını tuzlu suya batırıp yiyorlardı. 1970'li yıllarda herkesin Roma kıyafetleri giyip sokaklarda rahatlıkla şarap sunabildikleri günler geride kalmış, şaraphaneyi kurdukları yıllarda şaraptan bahsetmek zorlaşmış, 2013 yılında ise imkansız hale gelmişti.

Bu yüzden bağbozumunu canlandırmak için belediyeye destek verip, 1800'lerde açılıp bir gün dahi kapanmadan bugünlere gelen fırının, ilçenin içindeki tek değirmenin sahibini, başarılı esnafı ödüllendirdiler.

Urla'nın tarihi yerlerini, güzelliklerini, otlarını tanıtmak için 2010 yılında Türkiye'deki Slowfood üyelerini Urla'ya davet ettiler. Slowfood'un hızlı tüketimin ani yükselişine son vermek, yöresel yemek kültürü ve geleneklerinin kaybolmasını önlemek felsefesini benimseyen bu güzel kadınların her biri, yeteneklerini gönüllü olarak bu hizmetlere servis etti. Yöresel yemeklerin en güzellerini yapıp misafirlere sundu, Urla mutfağının tüm Türkiye'de duyulmasının ilk adımını attı.

Yine Bilge Bengisu Öğünlü önderliğinde, köylünün kalkınmasına hizmet eden, onların ürünlerinin sunulmasına, tanıtılmasına imkan sağlayan Ot Festivali'ni başlattılar.

Öğünlü, Toprak Anaya Şükran Yemekleri düzenledi. Toprak Ana Haftası ile Yerli Malı Haftası birbirine çok yakın tarihlerde olduğu için, hem sahip olunan değerlerin farkındalığı hem de geleneksel tarifleri birbirlerine sunmak için güzel bir bahane oldu bu yemekler. Beyaz yakalısı, esnafı, tarım işçisi, kademe farkı olmadan buluşabildi bu masalarda. Herkesin bildiği en güzel geleneksel yemeği yaparak katıldığı gecede bir araya geliniyor, keskin olan Urlalı ile dışarıdan gelen ayrımı aşıyordu.

Zamanla Slowfood'dan Doğal Sofra'ya dönüşen hareketin başında yine Öğünlü vardı.

Urla'ya her yıl binlerce insan getiren Enginar Festivali'ni yapma fikri de Doğal Sofra masasında yeşerdi.

Doğal Sofra üyeleri bu festivallerde de ön plana çıkarak Urla'nın zengin mutfağını ziyaretçilere tanıtmak için atölyeler düzenledi, meydanlarda hem yemek pişirdi hem de mutfağı anlattı.

AGRO TURİZM

URLA'da giderek artan şaraphanelerin sahipleri bir araya geliyor, Urla'nın yüzyıllardır süren bağıcılığını yüceltmek, agro turizm yaratmak için ne yapabileceklerini tartışıyorlardı. Bilge Bengisu Öğünlü'nün teklifi ile sadece Urla'ya ait bir rota yapmaya karar verdiler. Urla Bağyolu zamanla derneğe dönüştü. Dernek olarak çeşitli fonlardan da yararlanma hakkı kazandıkları için bu destek ile çeşitli etkinlikler yapıp, Urla'nın adını bu yolla da duyurmaya başladılar.

"Bağyolu ne yaptı dersiniz kesin açıklayamam" diyen Öğünlü, Bağyolunun Doğal Sofra gibi halkla çok iç içe çalışması olmadığını, kişisel ilişkilerle, ilçenin tanıtımına büyük katkı sağladığını savunuyor. Çalışmaların her birinin gastronomik patlamaya bir faydası olduğunu belirtiyor.

Artık turistler tatile gittiklerinde sadece doğa ve plajla yetinmiyor, o yöreye has gıdaları, yemekleri ve şarapları tatmak, bu

yolla bir yerde yörenin kültürel fotoğrafını çekmek istiyorlardı. Bu toprakların hala sahip olduğu doğal mirası doğru kullanarak geleceğe taşımak için Ot Bayramı, Enginar Festivali gibi yörenin ürünlerinin korunması, değerlendirilmesi sağlayan etkinlikler sayesinde Urla'nın zeytini, bağları, lezzetli sakız enginarı, bamyası, otları ile kadim tarımı ön plana çıkıyordu. Tarım ürünlerine kolay ulaşım, yarımadanın tam kararında tuz oranına sahip denizinin ürünlerinin lezzeti, birbirinden değerli şefleri bu ilçeye çektiriyor. Michelin Rehberi listesine giren şef restoranları ardı ardına açıldı.

Urla'nın gastronomi tutkunlarının rotasına girmesinde büyük katkısı olan Bilge Bengisu Öğünlü, "Ben sıradan bir kadıyım. Herkes bunu yapabilir. Doğru zamanda doğru kaynaklar olsun yeter ki elinde. Biz de bir sinerji yakaladık. İnşallah ilçe daha da ileriye gider, bir patlama olmakla kalmaz" diyor.

KÜLTÜREL MİRASIMIZIN

“Fark Yaratan” ismi

Antandros Derneği Başkanı Gülçin Cömert, Sabancı Vakfı'nın 15. Sezon “Fark Yaratan” isimlerinden biri. Bölgedeki kültür mirasının korunması ve Antik Antandros Kenti'nin gün ışığına çıkması için 25 yıldır mücadele veren Cömert, bugüne kadar 4 bin çocuğu da arkeoloji ile tanıştırdı.

Gülçin CÖMERT

BALIKESİR'de bulunan Altınoluk Tarihi Antandros Şehrini Kurtarma, Koruma ve Yaşatma Derneği, 25 yıldır Antandros Antik Kenti kazı çalışmaları ile kültürel mirasımızın tanıtılmasında ulusal ve uluslararası alanda rol oynuyor. Kısa adıyla Antandros Derneği'nin Başkanı Gülçin Cömert, bir grup gönüllü ile birlikte 25 yıldır Antandros Antik Kenti'nin gün ışığına çıkarılması için yoğun emek verdi. Cömert, kazı çalışmalarına verdikleri gönüllü mücadeleyi ve bölgenin ilham verici tarihini bu yıl 15. sezonu düzenlenen Sabancı Vakfı Fark Yaratan isimlerden biri olarak taçlandırdıklarını belirterek “Sabancı Vakfı'ndan gelen bu taçlandırma bizim için çok motive edici oldu. Yalnız olmadığımızı, çabalarımızın görüldüğünü anladık. Bu ailenin bir üyesi olmaktan mutluluk duyuyorum” dedi.

KİTAP HALİNE GETİRDİM

Yaşadığı kente ve ülkesine borcunu, kültürel mirasımızı koruyarak ödemek istediğini belirten Cömert, “Gelecek kuşaklara doğal ve kültürel miras varlıklarımızı bırakmayı kendime görev olarak kabul ettim” diye konuştu. Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi mezunu olan Gülçin Cömert, Bandırma Belediyesi'nde Halkla İlişkiler Danışmanı olarak çalışırken bir grup gönüllü ile Daskyleion kazılarına destek verdiklerini ve kazı çalışmalarından çıkan buluntuların sergilenmesi için Bandırma'da müze kurmak üzere bir yola çıktıklarını belirtti. Cömert, “Dernek kurduk ve dernek öncülüğünde hem kazılara destek olduk hem de Bandırma'ya müze kazandırdık. Altınoluk Belediyesi'nde yine aynı konumda çalışmaya

başladığımda da Belediye Başkanı'nın Antandros kazı çalışmalarını başlatma isteği vardı. Antik kentte birkaç kez inşaat çalışmaları sırasında lahitlere rastlanıp müze başkanlığında kurtarma kazıları yapılmış ama daha ileri gidilmemiş. Bu gelişmeleri de bilgilerimiz arasına ekleyerek bilimsel kazı çalışmalarının başlaması ve antik kentin ortaya çıkarılması için Daskyleion Kazı Başkanı Prof. Dr. Tomris Bakır'ı davet ettik. Heyet olarak geldiler, Belediye Başkanı ile görüşüldü ve ekipte yer alan Tomris hocanın sağ kolu, halen kazı başkanımız olan Prof. Dr. Gürcan Polat Antandros kazılarını üstlendi. Önce Balıkesir Müzesi ile ortak olarak başlayan kazı çalışmaları 2007 yılından itibaren Prof. Dr. Gürcan Polat başkanlığında Bakanlık kazısı olarak devam ediyor”dedi.

Antandros Derneği'nin 2006 yılında Bakanlar Kurulu tarafından “kamu yararına demek” statüsü kazandığını da vurgulayan Cömert, derneğin bir çok aktif çalışma

yürüttüğünü belirterek şunları söyledi:

“Kazı ekibimizden Doç. Dr. Yasemin Polat'ın ‘Çocuklarla Arkeopark’ projesi kapsamında 7- 12 yaş arasındaki çocuklara kültürel miras, Antandros'un tarihini, arkeolojisini ve mitolojisini anlatıp derneğin bahçesinde kazı yaptırıyoruz. 2017 yılında Aeneas Rotası Çalıştayı'na katıldık ve araştırmacı yazar Nurdan Çakır Tezgin'i davet ettik. 2000 yıl öncesinin toplam 90 reçetesi kayıt altına alınarak üyelerimiz ve bazı kurumların desteği ile kitap haline getirdik. Homeros'un İlyada'sında da yer alan, Troia savaşına neden olan, “Paris'in Seçimi” yani dünyanın ilk güzellik yarışmasını üyelerimizden oluşan bir grupta İngilizce ve Türkçe olarak sergiledik. Yazar Veli Dalbudak ve Şahin Boran Antandros'u anlatan kitaplar yazdılar. Uluslararası ödüllere sahip yazar konuklarımız söyleşi için geldiler ve antik kenti ziyaret ettiler. Her alanda Antandros Antik Kenti'nin hikayesini aktarmaya ve duyurmaya devam edeceğiz.”

Balıkesir Büyükşehir ve Bakanlıktan bütçe bekliyoruz

CÖMERT, “Antandros Antik Kenti, 2007 yılından bu yana Bakanlık şimdiki konumuyla da Cumhurbaşkanlığı kazısıdır. Bakanlıktan destek geliyor ancak daha fazlasına ihtiyaç oluyor. İlk yıllarda sırasıyla Akbank ve Hedef Alliance, Altınoluk Belediyesi, Edremit Belediyesi ve Balıkesir Büyükşehir Belediyesi ana sponsor oldular. Yerelde Ticaret Odası, firmalar, dernek üyelerimizin aynı ve nakdi

bağışları oluyor. Ancak son dönemde yerel seçimlerden sonra yeni gelen belediyelerle sponsorluk anlaşmalarında süreçlerin uzaması, Bakanlığın başlattığı Geleceğe Miras projesi için tüm hazırlıkların yapıp paylaşılması sonrasında sürecin uzun sürmesi bu yıl kazıların başlamasını geciktirdi. Şu anda Balıkesir Büyükşehir ve Bakanlıktan bütçe için haber bekliyoruz” dedi.

Yasemin Ecem ANAGÖZ

Hayallerini 12'DEN VURDU

Dünya Okçuluk Federasyonu tarafından "Dünyanın En İyi Okçusu" seçilen ve Tokyo 2020 Olimpiyat Oyunları'nda dördüncü, 2022 Avrupa Okçuluk Şampiyonası'nda gümüş madalya, 2021 Dünya Okçuluk Şampiyonası'nda ise bronz madalya kazanan Olimpiyat sporcumuz **Yasemin Ecem Anagöz hayallerini 12'den vurdu**

SPORCULUK döneminde hiçbir zaman disiplinsiz yaşamadığını belirten ve birçok insana örnek olan milli sporcu Yasemin Ecem Anagöz, sporcunun sadece sahada değil, saha dışında da yaptıklarından sorumlu olduğu ifade etti. Türkiye'yi her yerde çok iyi temsil ettiğine inandığını belirten Anagöz "2019 yılında dünyanın en iyi sporcusu seçildim. Bu da Türkiye'de bir kadın sporcunun elde ettiği ilk unvan oldu. Bu başarı sadece saha içinde aldığım madalyalardan kaynaklanmadı, saha dışındaki duruşum da buna etkili oldu. Spora başladığım zamandan itibaren birçok hayal kurdum. Birçoğunu da gerçekleştirdim ama hala hayal kurmaya devam ediyorum" dedi.

SOSYAL MEDYADAN DÜNYA'YA ULAŞIYORUM

Kendini sürekli geliştirerek kişisel gelişimine önem veren, uluslararası projelere de imza atan milli okçu Yasemin Ecem Anagöz, "Antrenmanlarıma ve kişisel gelişimime devam ediyorum. 8 yaşımdan bu yana bu sporlarla uğraştığım için kendimi buna adadım. Bu süreç içerisinde kendi kişisel gelişimime önem verdim. "Pozitif Beden" diye bir projem var. Sosyal medya üzerinden içerikler hazırlıyorum. Beden olumlama hareketinin ülkemizde gelişimini sağlamak istiyorum. Sosyal sorumluluk projesi adı altında oluşturduğum bu platform uluslararası bir ağ ile farklı kitlelere ulaştım. Sosyal medyanın, sistemin çocuklara ve gençlere idealize ettiği bir algı var. Ben bu estetik ve görsel algıya karşı beden olumlama'yı savunuyorum. İnsanların bedeni ile barışık olması ve sevmesini sağlıyorum. Bedenimiz bizim evimiz... Yardım hattı kurdum, ergen çocukların gelişimlerinde yaşadığı sorun ve problemlere çözüm üretmeye çalışıyorum. Mentörlük adı altında web sitesi kurdum, temel teknikleri kısa videolar ile anlatıyorum. Arjantin, Güney Kore, Meksika, Arabistan ve farklı ülkelerden olmak üzere uluslararası

sporcularım var. Temel tekniklerin yanında spor psikolojisine yönelik eğitimler veriyorum. Dünyada bir ilki gerçekleştirdiğim bu platform sayesinde sporcular arasında önemli bir dayanışmayı gerçekleştirdim. Bu dönemde kendimi daha çok keşfetme fırsatını buldum. Bir başarı elde etmek istiyorsanız bütün fedakârlıkları yapmak zorundasınız" diye konuştu.

Ulusal ve uluslararası başarılarıyla ülkemizin büyük gururu olan sayısız başarılarla imza atan Yasemin Ecem Anagöz, son bir yıl içerisinde birçok olumsuz olaya da şahit olduğunu söyledi. "2013 yılından beri katıldığım olimpiyatlar, Avrupa şampiyonlukları, dünya çapında kazandığım madalyalar ve kırdığım rekorlarla çok güzel bir süreç geçirdim. Kendimle gurur duydum" diyen başarılı milli okçu Yasemin Ecem Anagöz, "Geçtiğimiz sezon federasyon ve antrenörlere artık çok

yorulduğumu ve kendimi tükenmiş hissettiğimi söyledim. Biraz ara vermek istedim. Biz öyle bir kamp süreci yaşıyoruz ki senenin 300 günü ailemizden uzakta kalıyoruz. Herhangi bir sosyal hayatımız olmadan yaşıyoruz. Bende bir sene kendimi mental olarak güçlendirmek ve olimpiyatlara güçlü bir şekilde hazırlamak istedim, bu yüzden milli takıma ara verdim. İzmir'de antrenmanlarımı yapıp ailemle aynı çatı altında yaşayayım istedim. Stresten ve kargaşadan uzaklaşıp sporculuk hayatımı daha uzun süre yapmayı amaçladım. Bu isteğimi dile getirdikten sonra beni anlayışla karşıladılar. Bunun dünyada çok örnekleri var. Sporcular böyle şeyleri zaman zaman yaşayabiliyor. Sonrasında beni anladıklarını ve onayladıklarını söylediler. Bir ay sonra ise bu konuşmalarımızın ardından yeni bir kural getirdiler. Ben dilekçemi verdikten sonra, 'Milli takıma ara veren, milli takıma herhangi bir sebepten dolayı gelemeyen sporcular bundan sonra olacak milli takım seçmelerine katılamayacak' diyerek benim milli takım hayatımı sonlandırdılar" ifadelerini kullandı.

BU ENGELLEMELER BENİ YIKMAYACAK

Bir sene içinde katılan Türkiye şampiyonalarında kazanılan madalyalar ve toplanılan puanlarla milli takım seçmelerine gidildiğine değinen başarılı okçu Anagöz, "Milli takıma daha güçlü geri döneceğim diye çok uğraştım. Yarışmalarda da elim boş dönmedim. Türkiye sıralamalarında milli takım için istenen sıralamaya girdim. Milli takıma girmeye tekrar hak kazandım. Kimseden ayrıcalık talep etmiyorum. Ben hak ettiğim milli takıma girmek istiyorum. Sadece benim kategorimde milli takım seçmesi iptal edildi. Büyük kadınlar kategorisine sırf ben milli takımda bulunmayayım diye kural getirdiler. Benim ismime kural getiremediler" diye konuştu.

Onun romanlarındaki TÜM KADINLAR GÜÇLÜ

Sayırsız ödül,
64 kitap ve Türkçeye
verdiği büyük
emeklerle yakından
tanıdığımız bir yazar
Feyza Hepçilingirler.
Onu “Özel” yapan bir
başka konu ise
sadece romanlarında
değil, çocuk
kitaplarındaki kadın
karakterlerin hepsinin
çok güçlü olması.
Hepçilingirler
“Kadının gücüne
yürekten inanırım
çünkü. Yeter ki
kendisi bu gücün
farkında olsun” diyor

Feyza HEPCİLİNGİRLER

1960'lı yılların başında Feyza Baran ismi ile şiir yazarak edebiyat dünyasına adım atan, 1979 yılında Kültür Bakanlığı'nın düzenlediği Çocuk Yayımları Yarışması'nda “Yanlışlıklar” adlı eseri ile “Başarı Ödülü” kazanan yazar ve eğitimci Feyza Hepçilingirler'in ödül listesi de bir hayli kabarık. Güçlü kadın profilleri ve çocuklara yönelik eğitici ve öğretici öyküleri ile tanınan yazarın asıl büyük çıkışı yaptığı eseri, Türkçenin yanlış ve kötü kullanımını eleştirdiği Türkçe “Off” tur. Kadının gücüne inanan ve bir romanına “Tanrıkadın” ismini veren Hepçilingirler ile keyifli bir söyleşi gerçekleştirdik.

İLK ŞİİRİNİ İZMİR'DE YAZDI

Edebiyat dünyasındaki yeri, yazdığı eserler ve aldığı ödüllere geçmeden önce “Feyza Hepçilingirler kimdir” sorumuza şöyle karşılık veriyor ünlü yazar:

“Feyza Hepçilingirler Ayvalık'ta doğmuş, hayatının ilk on beş yılını Ayvalık'ta yaşamış, İzmir Kız Lisesi'nde okumak üzere geldiği

İzmir'de dört yıllık üniversite öğrenimi hariç bütün gençlik dönemini geçirdikten sonra İstanbul'a göçmüş bir hemşerinizdir. İstanbul Üniversitesi Türkoloji bölümüyle birlikte İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nu bitirdikten sonra öğretmenliğe yine İzmir'de başlamıştır. Sırasıyla İzmir Kemalpaşa ve Karataş liselerinde edebiyat öğretmenliği yapmış, Buca Eğitim Fakültesi, özel dersanelerde çalışmıştır. İstanbul'a taşındıktan sonra özel dersane ve lise öğretmenliğinin ardından eğitimci Galatasaray Üniversitesi'nde devam etmiş, son olarak on bir yıl öğretim görevlisi olarak görev yaptığı Yıldız Teknik Üniversitesi'nden emekli olmuştur”.

Yazmaya İzmir'de ve ilk olarak şiirle başlayan Hepçilingirler, İzmir Karataş Lisesi'nde öğretmenlik yaptığı yıllarda öykülerini edebiyat dergilerine gönderme cesaretini bulduğunu ve Kültür Bakanlığı Başarı Ödülü'nü almasının ardından diğer kitap ve ödülleri birbirini takip ettiğini söylüyor. Edebiyat alanındaki yolculuğunda kendisine

eşlik eden başarıları ve ödülleri şöyle aktarıyor:

“Benim yazmaya başladığım yıllarda edebiyatın başkenti İstanbul'du. Edebiyat dünyasına girmek için kendinizi öncelikle İstanbul'a kabul ettirmeniz gerekirdi. Yarışmalar, özellikle rumuzla katılan yarışmalar, varlığını gösterme çabasının en adaletli yolu gibi geldi bana. Peş peşe ödüller kazandım. Ama adımları asıl duyurduğum kitap, 1997 yılında yayımlanan Türkçe “Off” oldu. Türkçenin yanlış ve kötü kullanımını bu tarihten sonraki çalışmalarında öncelikli konum haline geldi. Cumhuriyet gazetesinin Kitap ekinde dokuz yıl süreyle her hafta Türkçe Günlükleri adıyla Türkçeyi gündemde tutmaya çalıştım. Daha sonra dört kitap halinde topladığım Türkçe Günlükleri'ni şu anda da Varlık Dergisi'nde sürdürüyorum. Roman yazacak kadar geniş zamanları pek bulamadıysam da “Kırmızı Karanfil Ne Renk Solar” ve “Tanrıkadın” adlı romanlarımla birlikte son olarak mübadele konusunda yazdığım Zesto Psmi'yi (Sıcak Ekmek) de

sayarsak üç romanım var. Dokuz öykü kitabım, bir düzine kadar Türkçe konulu kitabım; özetle çocuklara ve büyüklere yazdığım toplam 64 kitabım var. Şu anda çocuklara, özellikle kız çocuklarına yol gösterici olsun diye Halide Edip Adıvar'ı anlattığım "Onun Adı Var: Halide" adlı bir deneme kitabı yazıyorum".

KADININ GÜCÜNE İNANIRIM

Eserlerinde güçlü kadınlara özel bir yer veren Hepçilingirler, kadının gücüne olan inancını şöyle açıklıyor:

"Benim öykülerimde, romanlarımda ve de çocuk kitaplarımda kadınlar daima güçlüdür. Kara Kuzu bile gider Koyun Ana'ya akıl danışır. Öykülerimdeki kadınlar yenik ve üzgün değildir. Her zaman mücadele edecek gücü bulurlar. Düşünüyorum da yazdığım hiçbir türde kadını ezik, yalın, tükenmiş çizmedim şimdiye kadar. Kadının gücüne yürekten inanırım çünkü. Yeter ki kendisi bu gücün farkında olsun. Bir romanıma da Tanrıkadın adını verdim."

Hepçilingirler, güçlü ve yaratıcı bir kadın duruşu için kadınlara şunları öneriyor:

"Kendi güçlerine yürekten inansınlar. Kadın güçlüdür. Yaşamı kuran, devamını sağlayan en büyük güçtür. Kadın üzerinde bunca baskı kurulmasının biricik nedeni de budur zaten. Toplumsal yaşamın her alanında yönetim ayrıcalığını ele geçiren, kadının gücünden korktuğu için onu baskı altında tutmaya çalışır. Eğer kadın kendi gücünün farkında olursa her zorluğun üstesinden gelecek kuvveti kendisinde bulur. Hiçbir zorluk karşısında yıkılmaz."

Feyza Hepçilingirler'in ÖDÜL LİSTESİ KABARIK

- Kültür Bakanlığı Başarı Ödülü
- Akademi Kitabevi Öykü Birincilik Ödülü
- Sait Faik Hikâye Armağanı
- Yunus Nadi Armağan, Öykü İkincilik Ödülü
- Balkan Yazarlar Karşılaşması Borski Grümen Ödülü
- Sedat Simavi Edebiyat Ödülü
- ÇGYD (Çocuk ve Gençlik Yayınları Derneği) 10 Yıllık Çocuk Tiyatrosu Ödülü
- Çukurova Sanat Girişimi Ödülü

İPEK BÖCEĞİ İKEN

birden kelebek oldum

STK deyince İzmir'de ilk akla gelen isimlerden biri kuşkusuz Gülsen Özkan. Yönetici sekreterliği yaparken meslektaşlarıyla birlikte kurduğu İzmir İpek Böceği Sekreterler Derneği'nin ardından kentin önemli bir çok STK'sında görev alan Özkan, 45 yıllık STK serüvenini "İpek böceği iken kelebek oldum" sözleriyle özetliyor

Gülsen ÖZKAN

ÖZEL bir kurumda 1974 yılında yönetici sekreterlik yaparken, meslektaşlarıyla İzmir İpek Böceği Sekreterler Derneği'ni kurdu. Çok sayıda sosyal sorumluluk projelerine öncülük etti. Maddi ve manevi olarak yüzlerce kadın ve çocuğa dokundu. 25 yıl görev yaptığı sekreterlikten ayrıldıktan sonra evine gidip oturmadı, toplum için daha fazlasını yapmak istedi. Çok sayıda üyesi olan Kordon Soroptimist Kulübü'nün (İş ve Meslek Kadınları Derneği) başkanlık koltuğuna oturdu. Kadına şiddet, kadın cinayetleri, kadın hakları ve çocuk gelinler konularında yaptığı etkin proje ve çalışmalarla sivil toplumda daha farklı bir konuma geldi. Bir süre bu derneğin başkanlığını yaptıktan sonra, İzmirli kadın örgütleri onun çalışkanlığını ve fedakarlığını gördü, iki yıl önce İzmir Kadın Kuruluşları Birliği (İKKB) başkanlığına seçti.

İzmir'deki kadın kuruluşlarının büyük bir bölümünde üye olan ya da yöneticilik yapan Gülsen Özkan (70) STK macerasını şöyle özetliyor:

"İzmir Hayvan Severler Derneği üyeliğim ilk STK tecrübem oldu. Daha sonra İpek Böceği Sekreterler Derneği'ni kurarak çok sayıda kişinin iş sahibi olmasına destek oldum. Bu çalışmalar paralelinde Soroptimist Kordon Kulübü üyesi çeşitli komisyonları ve yönetim

kurulları ile kulüp başkanlığı ve Türkiye, Tanıtım, Araştırma, Demokrasi ve Laik Oluşum Vakfı'nın (TÜLOV) temsilciliğini yaptım. İzmir'de 5 kulübün ortak çalışmalarını yaptığı Türkiye Soroptimist Kulüpleri Federasyonu'na bağlı Ege-Tem Başkanlığı'nı sürdürürken, 110 dernek bileşenimizin çatı kuruluşu olan İzmir Kadın Kuruluşları Birliği (İKKB) Başkanlığı görevine seçildim. Halen bu görevi yürütüyorum. Bugüne kadar Meme-Kander, İzmir Kız Liseliler Derneği, Kadın Haklarını Koruma Derneği İzmir Şubesi, Çağdaş Emekli Kadınlar Derneği, Türk Kadın Hareketi ve Ege Çağdaş Kadın Tarım Derneği kurucu üyeliklerinin yanı sıra birçok derneğin gönüllüsü olarak çalıştım."

STK DANIŞMANLIĞI YAPTI

STK duayeni Özkan, her fırsatta, her etkinlikte, Cumhuriyet kadını olarak Atatürk'e ve topluma olan borcunu ödemek için gönüllü çalışmalara başladığını, bu görevin kendisinde bir tutkuya dönüştüğünü söylüyor. İKKB'yi daha güvenli ve dirençli hale getirmek için zaman ve emeğini armağan eden, 45 yılını sivil toplum kuruluşlarına adayan Özkan, her gün işe gider gibi, İzmir'deki tüm gönüllü derneklerin düzenlediği etkinliklere katılıyor, destek oluyor, katkı sağlıyor.

Konak Belediyesi'nde bir dönem sivil toplumdaki sorumlu danışmanlık da yapan Özkan, kadınlara ve STK'lara yönelik çalışmalara imza attı, sivil toplumlarda ürettiği bu projeler, çok sayıda ödüle layık görüldü. Türkiye Tanıtım, Araştırma Demokrasi ve Laik Oluşum Vakfı'nın da (TÜLOV) uzun süre yöneticiliğini yapan Özkan, bu tarihi binada kurslar düzenleyerek, binlerce kadına meslek edindirdi, beceri kazandırdı. Avrupa Birliği projeleriyle, kadınlara çeşitli kuruluşlarda istihdam sağladı. "Sağlıklı Kadın" projesiyle taramalar ve seminerler düzenledi. Tarihi köşkü adeta bir sevgi evine dönüştüren Özkan, bu mekanı kadınların ikinci yuvası haline getirdi.

Sivil topluma gençlerin katılımını teşvik edici çalışmalar yapan Özkan, "45 yılım sivil toplum kuruluşlarında görev olarak geçti. İlk başkanlığını yaptığım STK, İpek Böceği Sekreterler Derneği. Şimdi ise 110 derneğin başkanlığını yapıyorum. Artık kelebek gibi bütün sivil toplumun üzerinde uçuyorum. Ama bütün bu çalışmalarını bu Cumhuriyet'e ve Atatürk'e olan borcumu ödemek için yapıyorum. Sivil toplum yöneticileri giderek yaş alıyor. Bu nedenle gençlerin gönüllü çalışmalara katılarak elini taşın altına koymasına gerekir" diyerek, gençleri sivil toplumda görev almaya çağırıyor.

İzmir Kadın Kuruluşları Birliği başkanlığı süresince iki yıl içinde üye dernek sayısını 50'den 110'a çıkararak Özkan, "Kadın erkek eşitliğini sağlayana ve kadına şiddet son bulana kadar, gücümüzü daha da artırarak çalışmaya devam edeceğiz. Birliğimiz güçlü kadın dernekleriyle, çatısını giderek büyütüyor. Kadınların ve çocukların eğitimi, meslek edinmeleri konularında projelere imza atıyor. Kurulan komisyonlarla her alanda projeler üretiyor ve belediyelerimizin de desteğiyle uygulamaya koyuyor. Kadına şiddetin durması ve kadın erkek eşitliğini her alanda sağlamak için çalışmalarımızı dernek sayımızı artırarak sürdürmeye devam edeceğiz" diyor.

DERS OLARAK OKUTULMALI

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin ilkokullarda ders olarak okutulmasını da isteyen Gülsen Özkan, sadece kadın erkek eşitliği için bir kadın bakanlığının kurulması konusundaki görüşlerini her fırsatta tekrarladığını belirtiyor. Kadınlara yönelik çeşitli kurslar düzenlediklerini ve kursiyer kadınlardan erkek mesleklerini yapmaya yönelik gelen talepler doğrultusunda "Yeteneğini keşfet, mesleğini seç" sloganıyla bir proje başlattıklarını da belirten Özkan şu bilgileri aktarıyor:

"Proje kapsamında, erkek mesleği olarak bilinen makinistlik, otobüs veya kamyon şoförlüğü, kaporta ustalığı, akaryakıt pompacısı, siva ustası, keçe operatörü, erkek berberi, inşaat ustası, ifaiyecisi, marangoz ve tesisatçılık eğitimleri, oto tamirciliği, boyacılık, inşaatlarda şantiye şefliği yapmak isteyen kadınların kurumsal firmaların atölyelerinde kurs görmelerini sağlıyoruz".

Özkan, kadınların talepleri doğrultusunda çeşitli alanlarda verilen eğitim programını da şöyle açıklıyor:

"Yönetim Kurulu üyelerimizle birlikte semt merkezlerinde kurs gören kadınların talepleri doğrultusunda sentetik uyuşturucuya karşı bilgilendirici toplantılar yapıyoruz. Roman Mahallesi'nde akran şiddeti için uzlaşma programları ve tiyatro oyunları ile dil ve üsluba dikkat çekiyoruz. Bölgede yaşayan Roman çocuklarla tiyatro grubu oluşturduk. Hijyen, ilk yardım kurslarının yanı sıra, boşanma ve miras konularında hukuk okur-yazarlığı eğitimlerini üniversite hocaları ve sivil toplum içinde çalışmalarını sürdüren gönüllü uzmanlarca sürdürmeye devam ediyoruz."

ÖZKAN'DAN STK'LARA ÇAĞRI

Gülsen Özkan, gelecek nesillere miras bırakacak projelere ağırlık vermeleri konusunda STK'lara çağrı da yaparak önerilerini şöyle özetliyor:

"Proje hazırlama konusunda sivil toplum kuruluşlarında epeyce mesafe kaydedildi, ancak istenilen düzeye hala ulaşamadı. Sürdürülebilirliği olmayan, kamuoyunda yeterince duyurulmayan, geri dönüşü alınmayan, amacı ve hedefi belirsiz etkinliklere proje adının verildiğine tanık oluyoruz. Derneklerin, toplum yararına olan güçlü ve sürdürülebilir projeleri hazırlayarak fon kaynaklarına erişebilmeleri çok önemli. Bu nedenle düzenlenecek eğitimlerden en üst düzeyde yararlanılmalı ve öğrenilenler yaygınlaştırılmalıdır. Güçlü projeler, kentimiz için geçmişten geleceğe bir miras olarak kalacaktır"

İGC İŞBİRLİĞİYLE NAR PROJESİ

KADINA şiddet konusunda STK'lar olarak onlarca çalışma yaptıklarını da söyleyen Gülsen Özkan, İzmir Gazeteciler Cemiyeti'nin bir süre önce İKKB'nin de işbirliğiyle başlattığı NAR projesinin şiddeti önlemede çok etkili bir çalışma olduğuna işaret ederek, görüşlerini şöyle dile getiriyor: "Medyadaki şiddet dilini dönüştürmek ve toplumsal farkındalık yaratmak amacıyla 'Şiddete Karşı İletişim Projesi-NAR' projesinin hayata geçmesinde öncülük eden

İzmir Gazeteciler Cemiyeti, çok önemli bir sorunla mücadele ediyor. Ancak, bu konuda toplumun tüm kesimlerinin sorumluluğu var. Şiddete karşı mücadelede herkesin elini taşın altına koyması gerekir. Şiddeti durdurmak için de sivil toplum kuruluşlarına büyük görev düşüyor. Şiddet gören kişileri yalnız bırakmayacağız. Yetkilileri, politikacıları bu konuda zorlayacağız. Bu projenin şiddeti büyük oranda önleyeceğini düşünüyoruz."

KAZANILAN HAKLARI KORUMAK

İçin mücadele ediyoruz

Hayatını kadın haklarını savunmaya adanmış, Kadın Hareketi'nin öncü isimlerinden biri Avukat Hülya Gülbahar. Feminist ve Kadın Hakları Aktivisti Gülbahar'ın kariyer hikayesi, 2023 yılında Hollanda İnsan Hakları Lale Ödülü'nün sahibi olmasıyla taçlandı.

Hülya GÜLBAHAR

MESLEK seçiminde ilk hayali gazeteci olmak olan Hülya Gülbahar, Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik bölümünde 1 yıl okuduktan sonra gazeteciliği iyi yapabilmenin yolunun hukuku bilmek olduğu desturuyla hareket ederek hukuk fakültesine gitmeye karar veriyor. Ve hikâye böyle başlıyor...

“İNSAN HAKLARI” ÖDÜLÜNÜ ALDI

Bu hikâyeye Gülbahar'ın çocukluğu, genç kızlığı, İzmir'de emekçi bir ailede, yoksul bir semtte yetişmesi ve yaşam yolundaki tüm olaylar ve kişiler yön veriyor. Feminist Avukat, Kadın Hakları Aktivisti Hülya Gülbahar, neredeyse çeyrek asırdır Türkiye Kadın Hareketi aktivisti olarak mücadele alanlarında kadınlarla bir arada yer alıyor. Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nın uzun yıllar gönüllü avukatlığını da gerçekleştiren Av. Gülbahar, Eşitlik İçin Kadın Platformu (EŞİK Platform) çatısı altında hak arayışı mücadelesi sürdüren kadınlarla el ele kol kola omuz omuza dayanışmayı sürdürüyor.

Kadın Hakları Aktivisti Avukat Hülya Gülbahar'ın uzun yıllar süren mücadelesi geçtiğimiz yıl Hollanda'dan aldığı İnsan

Hakları Lale Ödülü ile taçlandı. Bu ödülün kendisi için büyük bir onur olduğunu belirten Hülya Gülbahar “Hollanda bu ödülü dünya çapında insan hakları aktivistlerine veriyor. Tüm ülkelerden gösterilen adaylar arasında önce ilk 10, sonra ilk üç seçiliyor ve nihayet birinci belirleniyor. Bütün bu süreçten sonra birincilik ödülünün bana verilmesi büyük bir onur. Cumhuriyetin 100. yılında, Türkiye’de kadınlar olarak verdiğimiz mücadeleye saygı ve takdir duyguları ile bana verildiğini düşünüyorum. Bu da ayrı bir onur. Bu ödül aynı zamanda insan haklarının ayrılmaz bir parçası olan ve dünyada hala bunu anlamamakta direnenlerin olduğu bir zamanda kadının insan haklarına verilmiş oldu; bunu da ayrıca önemsiyorum” diyerek duygularını dile getirdi.

Bugün EŞİK Gönüllüsü olarak yoluna devam eden Av. Gülbahar, Türkiye’de kadın hakları mücadelesiyle ilgili yaşananlar ve bu konudaki çalışmaları hakkında şunları söyledi:

“Benim hayatım kadın hareketinin yükseliş dönemine denk geldi. 12 Eylül 1980 askeri darbesi öncesinde çok gençtim ama yine de kadın hareketi içinde yer almıştım. 1980 sonrasında kadınlar yeniden örgütlenirken ilk kez feminizm kavramını açıkça telaffuz etmeye ve kadınlar olarak

siyasi partiler ve gruplardan bağımsız düşünmeye, örgütlenmeye ve hareket etmeye başlamışlardı. Çok heyecan verici bir süreçti. Başarıdan başarıya koştuk. Dayağa Hayır Yürüyüşü ve kampanyası ile kadına karşı şiddetle mücadelede önemli bir farkındalık yaratıldı. Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı, Kadın Eserleri Kütüphanesi gibi önemli kadın kurumları yarattık. Medeni Yasayı, Türk Ceza Yasası'nı tamamen değiştirdik. Anayasa'ya hem bireysel olarak, hem de ailede eşitlik ilkesini yerleştirdik. Kadın Bakanlığı ve değişik bakanlıkların içinde kadın birimleri, TBMM’de kadın erkek eşitliği komisyonu gibi değişik kurumlar oluşturduk. Çok başarılı, çok coşkulu bir süreçti. Kadın hareketi her kampanyada biraz daha büyüdü. Bu kazanımları hep kadın örgütlerinin bir araya gelerek oluşturduğu platformlar şeklinde örgütlenerek gerçekleştirdik. Her büyük kampanya, Medeni Yasa Platformu, Türk Ceza Yasası Platformu, Anayasa Kadın Platformu, İstanbul Sözleşmesi Platformu gibi platformlar sayesinde başarıya ulaştı. Bunlar kazanım platformları idi. EŞİK ise, aynı çizginin devamı ve fakat bu sefer bu kazanımları koruma platformu. Benim şansım, tüm bu platformları örgütleyenlerden ve sözcülerinden biri olmamdı. Kazanılan her

bir hakkın ardında yoğun bir emek ve mücadele var. Her bir hak için inanılmaz hikayeler birikti aslında. Şimdi de korumaya çalıştığımız hakların anıları birikiyor. Bir gün onlar da yazılır.”

EŞİK EN GENİŞ SİYASİ YELPAZE

Örgütlenme ve farkındalık yaratma noktasında EŞİK'in çalışmalarını sorduğumuz Av. Gülbahar “EŞİK, 300'ün üzerinde kadın ve LGBTİ+ örgütün birlikteliği olarak kuruldu. Türkiye'nin en geniş siyasi yelpazesi EŞİK'te. Siyasi partilerin ve sendikalar ile meslek örgütlerinin kadın birimleri de EŞİK'te. Böylece hem Türkiye çapında örgütlülüğü gerçekleştirmiş oluyoruz, hem de hayatın değişik alanlarındaki örgütlülükler ile birlikte çalışabilme şansını yakalamış oluyoruz. EŞİK çalışmalarını tamamen gönüllülük temelinde yürütüyor. Hiçbir yerden fon almıyor. Bunlar EŞİK'i tamamen bağımsız kılan ilkeler” yanıtını verdi.

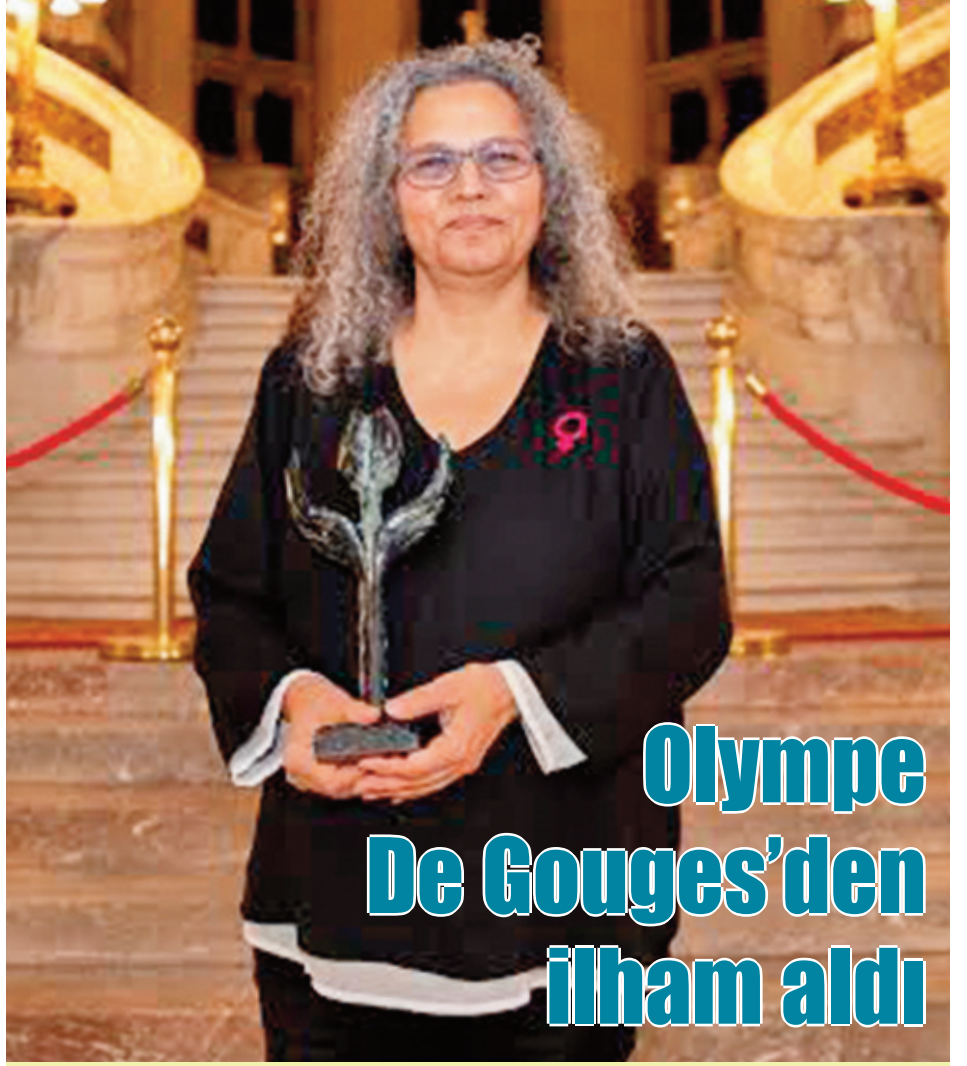
KADIN CİNAYETLERİ YÜZDE 1400 ARTTI

Savaş halindeki Ukrayna'nın bile sözleşmeye taraf olurken, Türkiye'nin devlet olarak İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesinin kabul edilemez olduğunu belirten Av. Hülya Gülbahar sözlerini şöyle sürdürdü:

“Cumhuriyet ile gelen kazanımlar ve 1980 sonrası yılların büyük yasal reformları ile Türkiye'de kadın hakları birçok ülkenin ilerisine geçmişti. Ama ne yazık ki bu yasaları hiçbir şekilde etkin olarak uygulayamadık. Bir devlet politikası olarak bu haklar hep kağıt üzerinde bırakıldı. Eşitsizlik propagandası kadına karşı şiddetin katlanarak artmasına neden oldu. 2002-2009 arasında kadın cinayetleri yüzde 1400 arttı. O günden bugüne artarak devam ediyor. Elimizde sağlıklı veriler olmamasına karşın günde en az 3 kadının öldürüldüğünü söyleyebilirim. Tüm bunlar yaşanırken Türkiye ilk imzacısı olduğu İstanbul Sözleşmesi'nden taraf devlet olmaktan çıktı. Savaş halindeki Ukrayna bile sözleşmeye taraf olurken bizim çıkmamız Avrupa açısından da bir şok yarattı. Bugün Suudi Arabistan bile arka arkaya yaptığı reformlarla kadın erkek eşitliği konusunda eğitimden sağlığa kadar birçok konuda Türkiye'nin ilerisine geçmiş durumda.”

KADIN HAKLARI TÜM DÜNYADA SALDIRI ALTINDA

Kadın haklarının tüm dünyada saldırı altında olduğunu ifade eden Av. Hülya Gülbahar ataerik anlayışın hala çok güçlü olduğunu belirterek “Kadın erkek eşitliği konusunda büyük mesafeler katetmiş olan İskandinav ülkelerinde bile hala örtülü ya da açık bir cinsiyetçiliğin sürdüğünü görmek mümkün. Dünyada sağ popülist liderlerin ABD'den Macaristan'a, Arjantin'den Hindistan'a coğrafi konumu, dini ne olursa olsun hepsinin başta kürtaç hakkı olmak üzere kadın haklarını hedefe koyduklarını görüyoruz. Hepsisi, kadını tekrar aileye hapsedip, çok çocuk doğurtup ev köleleri haline getirmenin peşinde. Zor zamanlardan geçiyoruz ama baskının olduğu her yerde direniş vardır. Direniş kadınlara çok yakışıyor” diye konuştu.

Olympe De Gouges'den ilham aldı

NEREDEYSE 50 yıldır yürüttüğü mücadelede birçok kadına ilham olan Hülya Gülbahar, kendisinin ise Fransız feminist Olympe de Gouges'ten ilham aldığını söyledi. Fransız Devrimi'nde aktif olarak yer alan Gouges, ölüm cezasının kaldırılması, mahkemelerde halk jürilerinin kurulması, Fransız sömürgelerindeki kölelerin özgürleştirilmesi, evlilik dışı çocukların tanınması, gelir vergilerinin adaletsizliği, yoksulluk konularında mücadele etti. Meclisin çıkardığı İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi'nin sadece erkek haklarını

düzenlemesini eleştirerek 1791 yılında Kadın ve Yurttaş Hakları Bildirgesi'ni yayımladı. Gouges'ten çok etkilendiğini belirten Av. Hülya Gülbahar sözlerini şöyle sürdürdü: “O dönem ‘Kadına darağacına çıkma hakkı tanınıyorsa, kürsüye çıkma hakkı da olmalıdır’ demiş ve ne yazık ki, giyotinle başı kesilerek öldürülmüş. Eskiden kürsülerden uzak dururken şimdi sadece Olympe de Gouges'u anmak için de olsa o kürsüye mutlaka çıkıyorum. Cesareti ve özverisi, bugün hala pek çok feminist için ilham kaynağı olmaya devam ediyor”.

Amacı daha çok kız çocuğu ile KADIN HAYATINA DOKUNMAK

Dell Technologies Türkiye ve eCIS Genel Müdürü Işıl Hasdemir, iş hayatındaki deneyimlerini, yolunun keşiştiği her kız çocuğuna ve genç kadına aşlamak için mücadele veriyor. Kadınların tüm sektörlerde lider pozisyonlarda yer almasını teşvik eden projeler geliştiren Hasdemir “Haksızlıklar karşısında sesimizi duyurmamız, yapılan haksızlığı paylaşmamız, gerekirse yardım istememiz gerekiyor. Ben de bu amaçla daha çok kız çocuğunun, gencin ve kadının hayatına dokunmaya çalışıyorum” diyor

IŞIL HASDEMİR

DELL Technologies Türkiye ve eCIS Genel Müdürü Işıl Hasdemir, 20 yılı aşkın süredir birçok şirkette görev alarak Türkiye’de teknoloji alanında isim yapmış olan kadın yöneticilerden biri. Üretici ve entegratör kimliği olan çok uluslu firmalarda görev yapan Işıl Hasdemir, sektördeki başarılı kariyerini yürütürken aynı zamanda kadın istihdamını artırmaya yönelik bir misyon da üstleniyor. Yoğun iş temposunun yanında teknolojiye kadın istihdamının artırılması için aktif çalışmalar yapan Hasdemir, kadınların çalışma hayatına daha fazla kazandırılması, iş hayatında eşit temsil edilmesi ve genç kızların üniversite sonrası kariyerlerinin şekillendirilmesine yönelik pek çok projeye destek veriyor. Ayrıca kadınları kariyer planlama ve geliştirme konularında desteklemek için üniversiteler ve diğer STK’lar ile de yakın çalışmalarda bulunuyor.

“Türkiye’nin En Etkili 50 Kadın CEO’su” listesinde üç yıl art arda yer alma başarısı

göstererek sektörde tanınmış bir lider haline gelen Işıl Hasdemir, ODTÜ Elektrik Elektronik bölümünden mezun olduktan sonra teknoloji sektöründeki kariyer macerasına adım attı. 20 yılı aşkın sürede Siemens, Alcatel, Cisco, NCR gibi çok uluslu firmalarda görev yaptı.

DENEYİMLERİNİ HER PLATFORMDA PAYLAŞIYOR

2016’da Türkiye ve Azerbaycan’dan sorumlu Genel Müdür olarak NCR ailesine katıldı ve 2019’da Ortadoğu ve Afrika ülkelerinden oluşan Büyüyen Pazarlar bölgesinin Başkan Yardımcısı görevinde bulundu. Temmuz 2020 itibarıyla ise Dell Technologies Türkiye ve eCIS Genel Müdürlüğü görevine atanan Işıl Hasdemir, iş hayatında imza attığı pek çok başarılı proje kadar, cinsiyet eşitliğinde farkındalık yaratarak kadınların tüm sektörlerde lider pozisyonlarda yer almasını teşvik eden projeler geliştirmekten

de büyük heyecan duyuyor.

İş hayatında kadının istihdama katkısı ve kız çocuklarının STEM alanlarında eğitim alması konularında projeler geliştiren Hasdemir, iş ve sosyal hayatta kazandığı tüm deneyimlerini, yolunun keşiştiği her kız çocuğuna ve genç kadına aşlamak için çaba gösteriyor.

Işıl Hasdemir, iş hayatında pek çok kadın gibi zaman zaman cinsiyet temelli zorluklarla ve cam tavanlarla karşılaşan bir yönetici. Yaşadığı olumsuz deneyimleri başka kadınların da yaşamamasını isteyen Hasdemir, iş hayatındaki kadınlara ilham olması için kariyer hikayesini her platformda paylaşıyor. Kadın olduğu için iş hayatında ücret eşitsizliği ya da önyargılar yaşayan kadınların pes etmemeleri gerektiğini göstermeyi amaçlayan Hasdemir, kadınlara neden örnek olmak istediğini şu şekilde açıklıyor:

“Artı ve eksileriyle tüm yaşadıklarım, bugün beni ben yapan deneyimler olarak bana katkı

sağladı. Her bir zorluğu, birer fırsat olarak görüp, pes etmeden, mücadele ederek üstesinden gelmek gerek. Cam tavanlar tabii ki kırılmak için var. Ama bazen sadece kendi kendimize bununla mücadele etmek yetmeyebilir. O nedenle karşılaştığımız haksızlıklar karşısında sesimizi duyurmamız, yapılan haksızlığı paylaşmamız, gerekirse yardım istememiz de gerekebilir. Ben de bu amaçla hikayemi paylaşarak daha çok kız çocuğunun, gencin ve kadının hayatına dokunmaya çalışıyorum.”

953 GENÇ KIZA ULAŞILDI

Kadının toplumsal ve profesyonel hayattaki rolü söz konusu olduğunda, işe çocuklardan başlamak gerektiğine inanan Işıl Hasdemir, “Çünkü bugüne kadar yaptığımız araştırmalar da toplumun kadınlara biçtiği rollerin henüz çocuk yaşta dayatıldığını gösteriyor. İşte bu yüzden geleceğin başarılı kadınlarını yetiştirmek için projeler yürütüyoruz” diyor.

Aynı zamanda Dell Technologies’in hedeflerinden birinin cinsiyet eşitliği konusunda olduğunu açıklayan Işıl Hasdemir, globalde 2030 yılına kadar çalışanların en az yüzde 50’sinin, yöneticilerin ise en az yüzde 40’ının kadınlardan oluşmasını hedeflediklerini belirtiyor. Türkiye ekibi olarak bu hedeflere şimdiden büyük oranda yaklaştıklarına dikkat çeken Hasdemir, “Bizim üzerinde çok önemle durduğumuz konulardan birisi gerek yaptığımız sosyal sorumluluk projelerinde gerekse işe alım süreçlerimizde cinsiyet eşitliğine öncelik vermemizdir. Hatta bu konuda biraz daha ileri gidip pozitif ayrımcılık da yapıyoruz. Sosyal sorumluluk projelerinde kız çocukları önceliğimizi oluşturuyor. Öte yandan işe alım süreçlerinde açılan bir pozisyon için mutlaka ve mutlaka kadın ve erkek adaylar çıkarıyoruz, kadınlardan başvuru yoksa biz arayıp buluyoruz” diyor.

KADINLARA KARIYER DESTEĞİ

Kız çocukları kadar kariyer yolunu çizmeye hazırlanan genç kadınlara yönelik çalışmalar da yapan Işıl Hasdemir, başarılı iş kadınlarının hikayelerini paylaşmak için bir projeye imza attı. Bloomberg HT TV’de yayınlanan Silikon Vadisi programının “Teknolojinin Işıltıları” bölümünün 2 sezon boyunca moderatörlüğünü üstlenen Hasdemir, teknolojiye başarılı kadın yöneticilerin veya teknolojiyi kullanarak kendi işlerini yaratmış kadın rol modellerin hikayelerinin paylaşılmasını sağladı. Birilerinin hayatına dokunabilmek ve bir şeylerin değişmesine ön ayak olmak için bu tür çalışmalara devam edeceğini söyleyen Hasdemir, bu projeye ilgili şu detayları aktarıyor; “Kız çocukları kadar kariyer yolunu çizmeye hazırlanan genç kadınlara da ilham olmak istiyorum. Genelde kariyerinin başındaki ya da yeni mezun genç kadınlarda kendini yetersiz veya eksik hissetme ve geri plana atma iç güdüsü olduğunu gözlemliyoruz. Bu nedenle bizler gibi iş hayatındaki kadınların hikayelerini paylaşmalarını çok önemsiyorum. Bunu yapabilme fırsatını da yakın zamanda Bloomberg HT TV’de yayınlanan Silikon Vadisi programında buldum. Moderatörlüğümü üstlendiğim “Teknolojinin Işıltıları” bölümüyle, 2 sezon boyunca, elimden geldiğince, kadın rol modellerin hikayelerini ekrana taşıdım. Eğer bu hikayeleri izleyen, dinleyen bir genç kız bile “Ben de başarabilirim!” dediyse, ne mutlu bize. Demek ki birilerinin hayatına dokunabilmiş, bir şeylerin değişmesine ön ayak olmuşuz.”

Önemli olan cinsiyetlerimiz değil, neleri başardığımız

İş hayatına henüz yeni adım atan kadın ve genç girişimcilere yol gösterici mesajlar veren Işıl Hasdemir, şu tavsiyelerde bulunuyor; “Hedefleriniz konusunda kararlı olun ve stratejik bir kariyer planı oluşturun. Mentorluk ve destek ağlarına katılın, deneyimlerinizi paylaşın. Teknoloji trendlerini takip edin

ve sürekli öğrenmeye odaklanın. Cesaretinizi kaybetmeyin, kararlılıkla her zorluğun üstesinden gelebilirsiniz. Kendi değerlerinizi bilmek ve bu değeri iş hayatında göstermek mottonuz olsun. Unutmayın önemli olan cinsiyetlerimiz değil, neleri başardığımız, nasıl bir iz bıraktığımızdır.”

Annesi rol modeli oldu

İŞİL Hasdemir, mühendis bir anne ve babanın kızı olarak dünyaya geldi. İki çocuklu bir ailede, odağında spor olan bir çocukluk ve gençlik dönemi geçirdi. Profesyonel olarak basketbol oynadığı gençlik yıllarında sıra meslek seçimine geldiğinde

ailesinden ama en çok da annesinden etkilendi. “Ne kadın kimliğinden ne mühendis kimliğinden ne de anneliğinden ödün veren, hayran kalınası bir profildi” diye tanımladığı annesi, çocukluğu ve genç kızlığı boyunca en büyük rol modeli oldu.

Değişim o bir adımı atmakla BAŞLAR

Gazeteci, yazar, belgesel yapımcısı Tuluhan Tekelioğlu, çalışmalarıyla başta kadınlar olmak üzere birçok kişinin yaşamına dokunuyor, cesaret ve ilham kaynağı oluyor. Mesleğinde yaşadığı büyük krizin ardından yılmayan, her kadındaki mücadeleci ruhu ortaya koymak için hayata geçirdiği belgesellerle kadınlara umut olan Tekelioğlu “O zor zamanlarda içimden bir Amazon kadını çıktı” diyor

TÜRKİYE, Tuluhan Tekelioğlu’nu gazete yazıları ve televizyon programlarıyla, fark yaratan gazetecilerden olma yolunda ilerlerken tanıdı. Ancak o da Türkiye şartlarında işsiz gazeteciler arasına katıldı. Yaşananlar onu yıldırmadı, yaşanan krizi, mücadeleci ruhu ortaya koyma fırsatı olarak değerlendirdi. Kadınlar başta olmak üzere kabuğuna sıkışmış birçok insana ilham veren içerikler ortaya koyan, yaşamlarını değiştiren ve çok sayıda kişinin cesareti, umut ışığı olan çalışmalarına geçmeden önce, Tuluhan Tekelioğlu’na ilham veren, bu yönde kendisini yüreklendiren etkileri dinleyelim kendisinden;

“Kendinizi, güçlü yönlerinizi her şey yolunda giderken tanıyamıyorsunuz. Bu nedenle zamanın ruhuna, 22 yıldır ülkeyi yöneten siyasi erke teşekkür ediyorum. 2013 Gezi kırılması, birçok insanın hayatında milattır. Benim de öyle oldu. İşsiz bırakılan 10 bin gazeteciden biriyim. Bu öyle bir kırılmaydı ki, sadece işinizden olmuyorsunuz. İki kitabım iktidar yanlısı bir yayınevinden çıkmıştı. O yayınevi kitaplarımı depolarında sakladı, üzerine kilitle vurdu. Kitaplarımı yıllarca satmadı. Sözleşmemiz sona erdiğinde yeni bir yayınevi ile anlaştım. O yayınevini bastılar, yayınevine dava açtılar, kitaplarımı toplattılar. Zor zamanlarda içimden bir amazon kadının çıktığına tanık oldum. Ananemin hayata karşı geliştirdiği yılmaz mücadelesi beni, teyzemin cesareti ve annemin iyimserliği bana bulaşmış olmalı! “Karanlığa küfretmek yerine, karanlığa karşı bir mum yak” diyor Tolstoy. İşte ben bunu yaptım. Belgeselcilik tutkumdu. Ona tutundum. Ve mücadeleci ruhumun aslında her kadının içinde olduğunu fark ederek, bunu kadınlara anlatmaya başladım. Anlatım dilim, yine belgeseldi. “Yapabilirsin” belgeselimle Anadolu’da, birçok kadına dokundum. Uçan Sbpürge Kadın Filmleri Festivali’nde ödül aldım bu belgeselle. Kitaplaştırdım. 13. baskısına ulaştı. Hala birçok insana dokunmaya devam ediyor. Kitabı okuyan, filmi izleyen kadın erkek fark etmez, birçok insan eğer yolunda gitmeyen bir şeyler varsa, hayatını değiştirme kararını cesaretle alıyor.”

Tuluhan TEKELİOĞLU

Birçok belgeseli hayata geçiren Tekelioğlu'nun toplumsal cinsiyet eşitliğini öne çıkaran "Yapabilirsin" belgeseli toplumda önemli bir etki yarattı, övgü ve destek aldı. Yapabilirsin'in fikrinin nasıl oluştuğunu ve kendisini yönelten etkenleri şöyle açıklıyor Tekelioğlu:

2 BİN BAĞIŞÇI KAZANDIRDI

"Kadınların ve gençlerin değişime gücü olduğuna inanıyorum. Yeter ki kendilerine inansınlar. Yapabilirsin çok güçlü bir kelime. Milyonlarca sinir hücrelerini yapabilme hedefine odaklıyor. Ben kadınların üzerine bir Karabulut gibi çöken karanlığı kaldırmak istedim. Yapabilirsin belgeseli böyle bir farkındalık yarattı. Nedenise bir kurtarıcı bekliyoruz. Gelsin beni kurtarsın, hayatımı değiştirsin, güzelleştirsin. Oysa kurtarıcı aradığımız dünyada kurban olmaya mahkumuz. O kurtarıcı kendimiz olmalıyız. Değişim o adımı atmakla başlar. Korku çok soyut bir kavram. Korkudan kurtulduğumuzda, korkunun yerine cesareti koyduğumuzda dikenli yollar kendiliğinden açılıyor. O dikenli yolları çiçekli yollar haline dönüştüren kadınlara doğru bir yolculuğa çıktım. Anadolu'nun bambaşka yerlerinde yaşayan, bambaşka hayat zorluklarını bertaraf eden, birbirine benzemez 9 kadının hikayelerinden Yapabilirsin belgeseli doğdu. O kadınlardan milyonlarca var bu ülkede. Yeter ki cesareti korkunu önüne koymayı

öğrensinler. Ben kendi hayat tecrübemden bu cesareti göstererek nelerin değiştiğini anlatmaya çalışıyorum."

Yapabilirsin sonrasında etkili belgeseller, toplumsal bilinci arttırmaya yönelik çalışmalar devam etti. Bunlardan biri olan "Yeni hayat" belgeselini ve bu belgeselin gösteriminin ardından nasıl bir etki yarattığını da konuştuk Tekelioğlu ile. Yeni Hayat Belgeseli için bakın neler aktardı:

GELECEK İÇİN ÜRETİM

"Yeni Hayat belgeseli, Dostoyevski'nin şu cümlesi ile başlar; "Başkaları için kendinizi unutursanız, o zaman sizi daima hatırlarlar". Başkaları için kendilerini unutanların gerçekleştirdiği organ nakli mucizesini anlattım. Yeni hayat Türkiye'ye 2 bin organ bağışçısı kazandırdı. Mutluyum. Ben, ailem, arkadaşlarım, hepimiz organlarımızı bağışladık. Organ nakli mucizesinin kahramanlarından Prof. Dr. Alper Demirbaş, böbrek ve karaciğer naklinde dünya rekorunu kırmış bir hekimdir. Onu yakın zamanda kaybettik. Büyük bir değerdi Türkiye için. İyi ki tanıdım onu. İyi ki bu filmi onunla ve ekibiyle hayata geçirmişim. Türkiye'nin ilk organ nakli belgeselidir. Bir tabuya sevgiyle çomak sokmuştur. Tüm önyargıları kırmıştır".

Son çalışmalarında kuraklık, gıda krizi gibi tehditlere dikkat çekmeye çalışıyor Tuluhan Tekelioğlu. Geleceğimiz

için daha fazla gecikilemeyeceğine vurgu yapan "Geleceğimiz İçin Üretmeye Değer" belgeseli de gösterime girdi. Kendisi için çok özel bir kişinin de yer aldığı bu belgesel hakkındaki sorularımız üzerine Tekelioğlu şu açıklamaları yapıyor:

"Dünyayı hep birlikte tüketme hızımız, dünyanın kendi kendini yenileme hızının önünde gidiyor. Çocuklarımız için, geleceğimiz için harekete geçme zamanı. Gezegemizin üzerindeki toprakların 1/3'ü gıda üretilmeyecek şekilde tahribata uğramış durumda. İnsanoğlu gıdasını sağladığı toprağa ihanet etti ne yazık ki... İklim değişikliği yüzünden Türkiye yüzde 23 "Yüksek Çölleşme" riski altında. Modern tarım toprağımızı yordu, hasta etti. Topraklarımız alarm veriyor. Organik madde miktarı çok düşük. Böyle giderse gelecek nesiller gıdaya erişemeyecek.

İşte tüm bu kaygılarla, harekete geçip elini taşın altına koyan insanlarla konuşmak için yola çıktım.

Axa Sigorta ile birlikte hayata geçirdiğimiz belgeselimiz, her yaşta insana, topluma, STK'lara, karar vericilere, "Çok geç olmadan sen de artık geleceğin için bir şey yap" diyor. Benim için belgeselimizi değerli kılan bir başka nokta ise, babamın da taşın altına elini koyanlar bilim insanlarından biri olarak belgeselimizde yer alması. Bu film insanoğluna bir uyarı".

Galası Ekim'de yapılacak

■ **İKLİM** krizi, su krizi gibi gelecekte dünyayı ve ülkemizi bekleyen tehditlerin de yer aldığı belgesel hakkında açıklamalarına şöyle devam ediyor:

"Ayrıca şu an yakın gelecekte bizi vuracak "Su Krizi"ne dikkat çekiyorum. Çok ciddi bir su kıtlığı

yaşayacağız. Bir ay boyunca Türkiye'nin farklı bölgelerinde, su havzalarına çekimler yaptım. Karşılaştığım şey ürkütücüydü. Üretici iklim krizinin etkilerini çok daha önceden fark etmiş durumda. Türkiye'de son 20 yıldır uygulanan yanlış tarım politikaları nedeniyle

canlıların yaşaması ve hayatın devam için en gerekli olan tatlı suyu kaybetmek üzereyiz. Su kıtlığı ve kirliliği Türkiye'nin yakın gelecekteki en önemli sorunu olacak. Belgeselimizin çekimlerini tamamladık. Eylül sonu, Ekim gibi galasını İstanbul'da yapacağız.

KIRMADIĞI REKOR, ŞAMPİYON olmadığı mesafe kalmadı

1984 Los Angeles olimpiyatları açılışında Türk Bayrağını taşıyan ilk Türk Kadını olarak tarihe geçen milli Atlet Semra Aksu'nun kırmadığı rekor, şampiyon olmadığı mesafe yok. Spor kültürünün gelişmediği yıllarda imkansızlıklar içinde saatlerce yol yürüyerek antrenmanlara giden, 2 numara küçük ayakkabılarla yarışan, buna karşın 150 Türkiye rekoru kıran Aksu, kendisinden sonra gelen kadınlara bu mücadelesiyle ilham oluyor

Semra AKSU

SEMRA Aksu, henüz lise öğrencisi iken kendisini teneffüslerde izleyen Türkçe öğretmeni İbrahim Ünel'in dikkatini çekti. Öğretmenin "Yanına beş arkadaş bulup altı kişilik bir takım oluşturursan, hafta sonu Karşıyaka'da yapılacak Zübeyde Hanım Kır Koşusu'na götüreceğim sizi" demesiyle Aksu'nun hayatı değişti.

Aksu, bin metrelik koşuya, öğretmenlerinin gözetiminde katıldığında kendi deyimiyle "ilk kez Çiğli sınırları dışına çıktı." Aksu, hayatını değiştiren yarışı şöyle anlattı:

BAHÇEDEN, PİSTLERE

"O zaman da yarışlarda önde polis arabası, arkasında yarışçılar, en arkada ambulans olurdu. Yarışı bitirdim ama arımdan ne gelen var, ne giden... Herkes bana bakıyor; öğretmenlerim, hakemler geldi. 'Sen nasıl geldin' deyince, 'yanlış yere mi geldim, arkadaşlarım, diğer koşucular nerede' diye sordum. 'Onlara fark attın' dediler. Sonra diğer koşucular geldi, arkadaşlarım ambulandan indiler. Ama benim birinciliğim etkili oldu ve takım halinde birinci olduk."

"En iyi bildiğim iş bahçede çalışmaktı" O sırada Milli Takımlar Antrenörü olan

ve sonrasında 17 yıl hocalığını yapacak olan Edip Akarsu'nun yarıştan sonra yanına gelip "Sen çok başarılı bir sporcusun, fiziğin gücün kimsede yok, atletizm yapmayı düşünmez misin?" dediğini ifade eden Aksu, "Düşünürüm ama ailem izin vermez" demesinin nedenini şöyle anlattı:

"Ailece bahçecilik yapıyoruz. 25 dönümlük tarlada domates, patlıcan, biber ekip biçiyoruz. En iyi bildiğim iş domates sulamak, çapa yapmak... Hocalarım 'Al kupanı, madalyanı evine götür. Pazartesi günü gel, tören yapacağız' dediler. Eve geldim, babama gösterdim; 'Ben büyük sporcu olurmuşum, Karşıyaka'ya antrenmanlara gitmem lazım' dedim. Babam bana bir vurdu, 'Bahçede kim çalışacak' dedi. Babam izin vermeyince, törene gitmedim.

Ama hocam Edip Akarsu bir pazar günü eşini ve kızını da alıp bize geldi ve babamı ikna etti. Babam, 'Kız kısmını tek başına salamam, kardeşleri Ali ve Himmet de gelirse bırakırım' dedi. Yol paramızı da bir süre Edip Hoca verdi. O da devlet memuru, bir süre sonra veremedi. Ne yapacağız, bırakacak mıyız? Kardeşlerime 'Biz yaparız, var mısınız?' diye sordum. Tren raylarını takip edip stadyuma hep

yürüyerek gidip geldik. Bugün Carrefour'un yeri çöplüktü. Etraftaki köpekler aramızdan koştururlardı. İlk antrenmanımızı orada yaptık. Paramız yoktu, Edip ağabey eşofman, forma bulup verdi. Fahrettin Karaduman ile aynı yaştaydık, o da koşuyordu. Almanya'da çalışan ağabeylerinin getirdiği ayakkabıları ben de giyer, yarıştan sonra ayakkabıları ona yetiştirdim. 41 numara giyordum ama Fahrettin'in 39 numara ayakkabıları ile koşardım."

KIRMADIĞIM REKOR KALMADI

1979 yılında atletizme başlayan Aksu, ilk yarışı olan 400 metre engellide rekor kırdı. "Kırmadığım rekor, şampiyon olmadığı mesafe kalmadı" diyen Aksu, 17 yıllık kariyerinde 50m, 50m engel, 60m, 60m engel, 100m, 100m engel, 200 m, 400m, 400m engel, 4x400m ve 4x400m engel branşlarında Türkiye Şampiyonu oldu. Aksu; 1983, 1987 ve 1990 yılları Balkoncu Şampiyonası ikinciliği, 1987 Avrupa Şampiyon Kulüpler C Grubu üçüncülüğü, 1987 Akdeniz Oyunları ikinciliği, 1987 Avrupa Milletler Kupası C Grubu birinciliğini kazandı.

"Atletizmin Kraliçesi", "Rüzgarın Kızı"

denilen Aksu, “en büyük hayalim” dediği üç olimpiyata katılma hedefine, 1984 Los Angeles ve 1988 Seul Olimpiyatları’na sporcu, 2000 Sidney Olimpiyatları’na Atletizm Takımı Kafiye Başkanı olarak ulaştı.

Spor kariyeri boyunca 150 kez Türkiye Rekoru kıran Aksu, 272 kez milli oldu, 500’e yakın madalya kazandı ve 1984 Los Angeles olimpiyatları açılışında Türk Bayrağını taşıyan ilk Türk Kadını olarak tarihe geçti.

Kendi rekorlarını kıran Aksu, “200 metre salon rekorum 36 yıl kırılmadı, ancak geçen yıl kırılabilirdi. 400 metre engelli rekorum da 25 yıl kırılmadı. İnanması zor; Çiğli’den bir kız çocuğu çıkacak, 64 erkek ve tek bayan olarak olimpiyatlara katılacak. Türk Bayrağı’ni taşıyan ilk Türk kadın sporcuym. Hayatımda unutamadığım en önemli şey, Türk Bayrağı ile sahaya girdiğim andır. Türkiye’de hiçbir müsabakada ikinci olmadım, önümde kimse olmadı.” dedi.

GÜNDE 7 SAAT ÇALIŞTI

Modern Olimpiyatların kurucusu sayılan Baron Pierre de Coubertin’in, “Önemli olan kazanmak değil, katılmaktır” ve Atatürk’ün “Ben sporunun zeki, çalışkan ve ahlaklısını severim” sözünü kendisine düstur edindiğini belirten Aksu, sporun kendisi için barış, dostluk ve kardeşlik olduğunu vurguladı.

“Hiç doping almadan, başarılarımı temiz bir sporcu olarak kazandım” diyen Aksu, imkansızlıklar içinde günde 7 saat çalışarak başarıya ulaştığına işaret etti. İbrahim Çolak ve Mete Gazoz gibi genç sporcuları ayakta alkışladığını vurgulayan Aksu, onların kendilerine göre şanslı olduğunu, akademide okurken yarışlara katıldığını, aynı zamanda da öğretmen olarak çalıştığını, bugünkü sporcuların çalışmak zorunda olmadığını ifade etti.

ÇALIŞKANLIĞIM İLHAM VERSİN

Çalışkanlığının gençlere ve kadınlara örnek olmasını isteyen Aksu, “Atatürk’ün dediği gibi, ülkenin yetiştirdiği çalışkan, çevik, ahlaklı, dürüst bir sporcu oldum. Örnek bir sporcu olmak bana hep gurur verdi. Çalışkanlığım genç kuşaklara ilham versin. Atatürk’ün kurduğu Cumhuriyetin kızıyım. Ne mutlu bana” dedi.

Aksu, sporu 34 yaşında bıraktıktan sonra öğretmenliğe devam ettiğini, bir süre Türkiye Atletizm Federasyonu Başkanlığı, İzmir Büyükşehir Belediyesi Kültürel ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı, Büyükşehir ve Çiğli belediyelerinde meclis üyesi, İzmir Büyükşehir Belediyesi Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığı görevinde bulunduğunu hatırlatarak, doğup büyüdüğü Çiğli ve Karşıyaka’ya belediye başkanı olmak istediğini, ancak “bu hedefe ulaşmasının kolaylaştırılmadığını” söyledi.

Halen Karşıyaka Spor Kulübü Divan Kurulunda Asbaşkan olan Aksu, sporu bıraktıktan sonra olta balıkçılığı tutkusunu keyifle sürdürdüğünü, “hiç kopmadığı sporu yakından takip etmeye” devam ettiğini sözlerine ekledi.

Beni ben yapan engelli kardeşimdi

AKSU, “Bir formayı 3 yıl giyiyorduk. Ne para ne pul; bir tek forma aşkı. Evde, kamplarda hangi yemek çıkarsa onu yiyorduk. Şimdi milli takım kamplarında sporcuların masörleri, masözleri, beslenme uzmanları var. Biz bahçede çalışan, fırsat bulduğunda idmana giden çocuklardık. Dua ederdik kamp olsun da 7 saat çalışabilelim diye. 1980’li yıllarda ne spor kültürümüz ne ayakkabımız ne de koşacak sahamız vardı. Toprak sahada

antrenman yapardık” diye konuştu. Spora başladığında kendisine örnek aldığı kimse bulunmadığını anlatan Aksu, “Beni Semra Aksu yapan tek şey doğuştan engelli olan kardeşim Mehmet Aksu’dur. Biz beş kardeştik. Mehmet; hiç oturmadı, hiç konuşmadı, hiç yürümedi. Ben her yarışa giderken, yanaklarını öper ‘sen yürüyemiyorsun ama senin için rekor kırmaya gidiyorum’ derdim. 20 yaşına kadar yaşadım” derken duygulandı.

Kadınlara imkan verilirse başarırlar

SPORDA kadınların son yıllardaki başarılarından gurur duyduğunu belirten Aksu, bugüne kadar göz ardı edilen kadınların imkan verildiğinde büyük başarılar yakalayacağını, voleybolda ‘Filenin Sultanları’na’ alt kategorilerden gelen gruplarla güçlenerek devam edeceğini anlatan Aksu, ayrıca hentbolda, boksta ve güreşte Türk kadın sporcularının gelecekte daha iyi yerlerde olacağını vurguladı.

çıkmasını, özellikle atletizm, boks, masa tenisi ve okçulukta madalya beklediğini vurguladı. Sporda kadınların büyük başarılar yakalayacağını, voleybolda ‘Filenin Sultanları’na’ alt kategorilerden gelen gruplarla güçlenerek devam edeceğini anlatan Aksu, ayrıca hentbolda, boksta ve güreşte Türk kadın sporcularının gelecekte daha iyi yerlerde olacağını vurguladı.

This project is financed by the European Union
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir

Güçlü Gazeteci Özgür Medya Projesi

Projenin Genel Amacı

“Türkiye’de basın özgürlüğü ve bilgi edinme hakkı için elverişli ortamın geliştirilmesi.”

Projenin Özel Hedefi

“Daha güçlü bir savunuculuk, güçlü gazeteciler ve medya özgürlüğü için güçlü bir dayanışma.”

Bu proje ile TGS (Türkiye Gazeteciler Sendikası) ve İGC (İzmir Gazeteciler Cemiyeti), gazetecileri mesleki becerilerini geliştirmelerine, hakları konusunda farkındalık yaratmaya ve aralarındaki dayanışmayı güçlendirmeye destek vererek medya özgürlüğüne yönelik küçülme alanını ele almayı amaçlamaktadır. Proje 2025 yılına kadar devam edecektir.

Proje kapsamında Gazeteciler ile dayanışmayı güçlendirmek ve demokratik toplum olmanın temeli olan basın özgürlüğü faaliyetlerinin desteklenmesinin yanı sıra Gazetecilere yönelik meslek eğitimi, dil atölyeleri, meslek hakları atölyeleri ve işgücü piyasasına tekrar entegrasyonlarını kolaylaştırmak için İGC ve TGS Basın Akademileri kuruldu. Basın Akademileri sektör dışında kalanlara ve mesleğini sürdürenlere yönelik işgücü piyasasının ihtiyaçlarına uygun eğitimler düzenlenmektedir. Telif Desteği kapsamında serbest ve/veya işsiz gazetecilerin geliştirdikleri içerikler (makale, röportaj, video vb) Yayın Kurulu tarafından değerlendirilmekte ve gerektiğinde mentor desteği verilmektedir. Belirlenen kriterleri karşılayan içerikler için telif ücreti ödenmekte ve yayınlanmaktadır.

Proje Hedefleri ve Faaliyetler

1. Risk altında olan gazetecilerin korunması ve basın özgürlüğü için dayanışmanın artması Gazetecilerin adalete erişimlerinin desteklenmesi:

Mahkeme İzemeleri,
Adalete erişimin aktif olarak güçlendirilmesi için yasal destek,
Cezaevi Ziyaretleri, İzleme Raporları

Kamuoyu farkındalığı ve dayanışma girişimleri:
Özgür Yayın ve Özgür Basın Kampanyaları,
Uluslararası Lobi ve Savunuculuk Faaliyetleri,
Diğer İllerde Paydaş Toplantıları

2. Gazetecilerin istihdama ve sektörde korunmalarına yönelik desteklerin verilmesi

TGS ve İGC Basın Akademileri:
Çalışma alanları, Stüdyolar, Eğitim alanları

**Gazetecilerin Mesleki Yeterliliklerinin ve
Mesleki Haklar Konusunda Kapasitelerinin Artırılması:**

Mesleki Eğitimler,
Yabancı Dil Eğitimleri,
Psikolog Desteği,
Telif Desteği,
TGS Yardım Hattı ve Mesleki Haklar için Doğrudan Yardım Kampanyaları

